R G B WH GR BL Grey Scale #13 C M Y K DANES-PICTA.COM
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA WOJSK OPK

JAWNE

Egz. Nr 1

pplk dypl. pil. Henryk MAJCHEREK

ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ LOTNICTWA MYŚLIWSKIEGO W SYSTEMIE OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ WOJSK FRONTU

(Skrypt)

(Wydanie tymczasowe)

12305
012305
40422
40422
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

WARSZAWA LISTOPAD 1968

Colour Chart #13
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Centimetres Inches
DANES-PICTA.COM

-7-(1)
3

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA WOJSK OPK

JAWNE

Egz. Nr 1

ppłk dypl. pil. Henryk MAJCHEREK

ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ LOTNICTWA MYŚLIWSKIEGO W SYSTEMIE OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ WOJSK FRONTU

(Skrypt)

(Wydanie tymczasowe)

(1)

1 2 3 5
01K305

40422

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

40422

WARSZAWA LISTOPAD 1968

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O

im. gen. broni K. Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA WOJSK OPK

PODSTAWA
Ustawa z dnia 23 stycznia 1989 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. [illegible] Nr 11 poz. 95)
podpis

JAWNE
[redacted]

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY

Egz. nr ... 1

płk doc. dr J. UCHANSKI

Dnia 24.10.1968 r.

Ampl. pt 12657

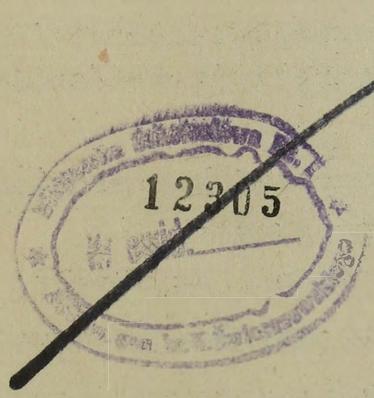
ppłk dypl. pil. Henryk MAJCHEREK

"Organizacja i prowadzenie działań bojowych przez dywizję lotnictwa myśliwskiego w systemie obrony przeciwlotniczej wojsk frontu"

/S K R Y P T/

/Wydanie tymczasowe/

Pozycja planu wydawniczego Nr .....

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
[redacted]
40422

WARSZAWA LISTOPAD 1968 r.

SPIS TRESCI

I. PRZEZNACZENIE, WARUNKI DZIAŁAN I ZADANIA BOJOWE DLM

1. Przeznaczenie i organizacja DLM
2. Warunki działań bojowych
3. Zadania DLM, warunki i sposoby ich wykonania
4. Struktura organizacyjna systemu dowodzenia DLM
   - strefa działań bojowych;
   - bazowanie i manewr lotniskowy;
   - organizacja stanowisk dowodzenia;
   - system powiadamiania i dowodzenia w DLM
   - organizacja pracy zespołu oficerów SD

II. MOŻLIWOSCI BOJOWE DLM W ZAKRESIE WYKONYWANIA ZADANIA OSŁONY WOJSK I OBIEKTOW FRONTU

1. Sredni oczekiwany rezultat działań
2. Zasięg bojowego oddziaływania samolotów
3. Możliwości w zakresie dyżurowania na lotniskach i w powietrzu
4. Możliwa ilość naprowadzeń

III. ORGANIZACJA DZIAŁAN BOJOWYCH

1. Praca dowódcy i sztabu DLM po otrzymaniu zadania bojowego
   - analiza zadania;
   - ocena sytuacji;
   - uzgodnienie współdziałania;
   - podjęcie decyzji przez dcę DLM na działania bojowe ;
   - opracowanie decyzji i przekazanie jej podwładnym;
   - plan działań bojowych;
   - postawienie zadania bojowego;
   - zabezpieczenie działań bojowych.

IV. DOWODZENIE DZIAŁANIAMI BOJOWYMI DLM

1. Praca dowódcy i sztabu w zakresie dowodzenia dywizją - w toku działań bojowych.
2. Pokonywanie przez myśliwce przeciwdziałania środków OPL przeciwnika.
3. Dowodzenie działaniami bojowymi DLM podczas realizacji zadań osłony wojsk.

W S T E P

W obecnej koncepcji obrony przeciwlotniczej wojsk operacyjnych obowiązuje zasada jednolitego dowodzenia wszystkimi siłami i środkami OPL działającymi w pasie osłony wojsk frontu, w tym również siłami i środkami lotnictwa myśliwskiego. Dywizja Lotnictwa Myśliwskiego wchodzi w skład Armii Lotniczej wykonując zadania osłony wojsk operacyjnych zgodnie z planem obrony przeciwlotniczej wspólnie opracowanym przez szefostwo OPL armii i sztab DLM. DLM działając z zasady na kierunku armii ogólnowojskowej łączy swe elementy dowodzenia z elementami dowodzenia wojsk OPL armii. Zapewnia to możliwość pełnego wykorzystania zdolności bojowych sił i środków obrony przeciwlotniczej oraz warunki bezpieczeństwa działań lotnictwa myśliwskiego. Połączenie WSD DLM i SD Szefa OPL armii umożliwia ujednolicenie dowodzenia w zakresie bezpośredniego kierowania działaniami sił i środków OPL [illegible] oraz lotnictwa myśliwskiego, niezależnie od ich podległości - podczas odpierania nalotów nieprzyjaciela. Umożliwia to jednocześnie skoncentrowanie pracy dowództwa i sztabu DLM nad zagadnieniem organizacji i zabezpieczenia działań podległych sił podczas wykonywania zadań osłony wojsk oraz dowodzenia w czasie wykonywania innego rodzaju zadań.

W obronie przeciwlotniczej wojsk lądowych dywizja lotnictwa myśliwskiego spełnia obok artylerii rakietowej w jej strefach ognia rolę zasadniczą, a poza nimi wyłączną, szczególnie na dużych, średnich i stratosferycznych wysokościach.

Główną rolę w zwalczaniu celów na małych wysokościach spełniają naziemne środki OPL w oparciu o system automatycznych, szybkostrzelnych dział przeciwlotniczych.

Charakter działań bojowych DLM determinowany jest właściwościami systemu obrony przeciwlotniczej wojsk lądowych oraz taktyką działań środków napadu powietrznego nieprzyjaciela. Poważny wpływ wywierają także warunki działań wojsk lądowych.

Rozmach współczesnej operacji wojsk lądowych /tempo natarcia, głębokość zadań, duże obszary działań/ stwarzają podstawowe trudności w zakresie zapewnienia ciągłości skutecznej osłony. Wpływa to w decydujący sposób na proces organizacji i prowadzenia działań bojowych przez DLM.

Podstawowym problemem rozpatrywanym w niniejszym skrypcie są zagadnienia organizacyjne i taktyczne związane z organizacją i prowadzeniem działań bojowych przez DLM podczas wykonywania zadań osłony wojsk i obiektów frontu.

Materiał zawarty w tym skrypcie nie przedstawia całości szczegółów związanych z działaniami bojowymi DLM w systemie OPL wojsk, ponieważ szereg rzeczy jest w stadium prób i doświadczeń z wojskami w terenie, co może mieć poważny wpływ na zmianę niektórych w tej chwili niejasnych elementów współdziałania i dowodzenia LM podczas wspólnego zwalczania SNP wpla z naziemnymi środkami OPL osłanianych wojsk. Dlatego też materiał ten traktuje się jako wydawnictwo tymczasowe.

I. PRZEZNACZENIE, WARUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA BOJOWE DLM

1. Przeznaczenie i organizacja DLM

Dywizja lotnictwa myśliwskiego jest związkiem taktycznym lotnictwa myśliwskiego przeznaczonym do wykonywania zadań związanych z osłoną wojsk i obiektów frontu przed oddziaływaniem środków napadu powietrznego nieprzyjaciela oraz do osłony działań bojowych innych rodzajów lotnictwa.

Dywizja lotnictwa myśliwskiego składa się z dowództwa, sztabu, 2-3 pułków lotnictwa myśliwskiego, batalionu radiotechnicznego oraz pododdziałów zabezpieczających działania bojowe. Całokształtem pracy podczas organizacji i prowadzenia działań bojowych kieruje dowództwo i sztab DLM. W skład dowództwa DLM wchodzi: dowódca, zastępca d/s politycznych, zastępca d/s liniowych i szef sztabu, zastępca d/s techniki zabezpieczenia.

Całością pracy sztabu DLM kieruje szef sztabu, któremu bezpośrednio podlegają stanowiska dowodzenia DLM oraz następujące wydziały i służby wraz z ich obsadą personalną:

- wydział szkolenia bojowego;
- wydział operacyjny;
- wydział rozpoznawczy;
- wydział organizacyjno-ewidencyjny;
- wydział kadr;
- wydział administracyjno-gospodarczy;
- szef służby radiotechnicznej;
- szef łączności;
- szef służby zdrowia;
- szef służby chemicznej.

Organizacja DLM - schemat nr 1.

DLM może posiadać w swoim składzie do 120 myśliwskich samolotów bojowych oraz do 160 pilotów. Na wyposażeniu DLM mogą znajdować się różne wersje samolotów myśliwskich, np. typu Lim-5 i MiG-21. Walory taktyczno-techniczne samolotów dywizji powinny umożliwiać wykonywanie różnorodnych zadań z dowolnych lotnisk, w różnych warunkach atmosferycznych i o każdej porze doby.

2. Warunki działań bojowych

Dywizja lotnictwa myśliwskiego w okresie pokojowym bazuje na terytorium kraju w obszarze jednego z korpusów OPK i jest ujęta w planie tego korpusu do odparcia nalotu nie-

przyjaciela powietrznego. W początkowym okresie wojny podlega ona jednak bezpośrednio dowódcy Wojsk Lotniczych /AL/, wykonując wszystkie jego zarządzenia.

Przy bazowaniu w obszarze OPK DLM utrzymuje oddziały w gotowości do działań według wskazówek dowódcy wojsk lotniczych i dowódcy wojsk OPK. Stanowiska dowodzenia dywizji i pułków są rozwinięte i włączone w system OPK. Z chwilą wybuchu konfliktu zbrojnego DLM będzie prowadzić działania bojowe w ramach korpusu aż do chwili przebazowania oddziałów do frontowego systemu OPL.

Sposób wykorzystania sił DLM w systemie OPK w początkowym okresie wojny zależeć będzie od taktyki działań środków napadu powietrznego nieprzyjaciela i możliwości bojowych wojsk OPK w odpieraniu środków napadu powietrznego nieprzyjaciela. DLM może również otrzymać sektor odpowiedzialności, w którym samodzielnie zwalcza SNP npla, szczególnie na małej wysokości. Współdziałanie LM z naziemnymi środkami OPL i OPK jest organizowane przez SD korpusu OPK. Natomiast realizacja współdziałania ogniowego odbywa się na połączonych SD plm i SD prplot lub na pomocniczych SD KOPK.

Sposób wykorzystania DLM w początkowym okresie wojny zależeć będzie rów-nież od potrzeb przegrupowujących się wojsk frontu. Dlatego też równolegle z działaniami w systemie OPK przewiduje się organizację i realizację przegrupowania sił do obszaru działań bojowych wojsk frontu. DLM dokonuje manewru ze stałych lotnisk bazowania okresu pokojowego, na lotniska bazowania przewidziane planem na wypadek konfliktu zbrojnego /np. na teren NRD/.

Z chwilą rozwinięcia stanowisk dowodzenia DLM i plm jak również zorganizowania współdziałania między naziemnymi środkami OPL osłanianych wojsk, DLM rozpoczyna wykonywanie zadań w wydzielonej strefie.

W miarę przesuwania się wojsk w działaniach zaczepnych maleją możliwości przechwytywania środków napadu powietrznego przez własne myśliwce z położenia dyżurowania na lotniskach, na rubieżach zapewniających osłonę wojsk, zwłaszcza pierwszego rzutu. Maleje również możność ciągłego dyżurowania w powietrzu. Wzrasta częstotliwość przebazowania jednostek lotniczych. Powstają dodatkowe trudności budowy nowych lotnisk w głębi zajętego terytorium. Możliwość prowadzenia manewru

lotnictwem myśliwskim w ślad za nacierającymi wojskami będzie więc zależeć głównie od możliwości uchwycenia lotnisk opuszczonych przez npla, szybkiego przystosowania do tego celu dróg i autostrad. Wzrastają także trudności dowozu środków materiałowo-technicznych i zaopatrzenia jednostek lotnictwa myśliwskiego.

W strefie operacyjnej, osłonie podlegają głównie obiekty ruchome /elementy ugrupowania wojsk/, często zmieniające swoje położenie w terenie odpowiednio do częstych zmian w sytuacji i aktualnie wykonywanych zadań. W związku z tym zmienia się również ważność wykonywanych zadań przez wojska oraz ich wrażliwość na uderzenia z powietrza. W tych warunkach sposób wykorzystania DLM musi być ciągle i na bieżąco dostosowany do aktualnego położenia wojsk, ich wrażliwości na uderzenia z powietrza oraz potrzeb osłony przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości naziemnych środków OPL. Ciągła, wzajemna informacja między organami dowodzenia naziemnych środków OPL i organami dowodzenia LM oraz ścisłe współdziałanie LM z naziemnymi środkami OPL wojsk lądowych jest gwarancją celowego użycia LM i racjonalnego rozłożenia wysiłku na wszystkie środki OPL Frontu.

Bezpośrednia styczność osłanianych wojsk z nplem przy małym zasięgu wykrywania celów powietrznych, zwłaszcza wykonujących loty na małych wysokościach i z dużymi prędkościami, poważnie ogranicza czas niezbędny do uruchomienia środków obrony powietrznej /w tym i LM/ od chwili wykrycia celu.

Tego rodzaju sytuacja wymaga zachowania wysokiego stopnia gotowości bojowej DLM, wysokiej sprawności jej systemu dowodzenia oraz zapewnienia ciągłego obiegu informacji o sytuacji powietrznej i naziemnej.

3. Zadania DLM, warunki i sposoby ich wykonania.

Dywizja lotnictwa myśliwskiego może wykonywać następujące zadania:

- Osłona wojsk lądowych i obiektów tyłowych frontu przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza.
- Osłona baz, portów oraz desantów i konwojów morskich.
- Osłona desantów powietrznych oraz działań bojowych innych rodzajów lotnictwa przed przeciwdziałaniem lotnictwa myśliwskiego nieprzyjaciela.
- Zwalczanie środków transportu powietrznego nieprzyjaciela.
- Prowadzenie rozpoznania lotniczego.

Zwalczanie celów naziemnych, zwłaszcza nieukrytych, małorozmiarowych i ruchliwych.

Z wymienionych wyżej zadań - osłona wojsk i obiektów tyłowych frontu przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza stanowi najbardziej typowe zadania dla dywizji, wykonywane w sposób ciągły w ramach ogólnego planu osłony wojsk frontu przez LM. Zadanie to dywizja myśliwska wykonuje w ścisłym współdziałaniu z naziemnymi środkami OPL osłanianych wojsk oraz sąsiednimi dywizjami myśliwskimi. Pozostałe zadania w zależności od sytuacji DLM może wykonywać całością lub tylko częścią sił, równolegle z wykonywaniem zadania osłony wojsk. Postawione zadania DLM może wykonywać w całym rejonie działań bojowych lotnictwa myśliwskiego AL lub tylko w wyznaczonej dla DLM strefie działań bojowych. DLM wykonując zadania osłony wojsk i obiektów frontu stosuje następujące sposoby działań bojowych:

- przechwytywanie środków napadu powietrznego nieprzyjaciela z położenia dyżurowania i patrolowania w powietrzu;
- przechwytywanie środków napadu powietrznego nieprzyjaciela z położenia dyżurowania na lotniskach;
- niszczenie i blokowanie lotnisk samolotów nieprzyjaciela na lotniskach.

Zasadniczym sposobem działań DLM podczas osłony wojsk frontu jest przechwytywanie SNP nieprzyjaciela z położenia dyżurowania i patrolowania w powietrzu. Uzupełnieniem tych sposobów działań bojowych jest przechwytywanie z dyżurowania na lotniskach.

Wybór odpowiedniego sposobu działań bojowych w każdym konkretnym wypadku będzie zależny od następujących czynników:

- charakteru zadania bojowego;
- sytuacji powietrznej;
- możliwości wprowadzenia do walki samolotów myśliwskich na potrzebnych rubieżach;
- stosunku sił oraz taktyki działań bojowych lotnictwa nieprzyjaciela i własnej;
- warunków atmosferycznych, pory doby i roku.

Oprócz powyższych czynników na wybór odpowiedniego sposobu działań będą miały poważny wpływ osiągi taktyczno-techniczne samolotów nieprzyjaciela i własnych, warunki bazowania, możliwości środków łączności i radiolokacyjnych zarówno naziemnych jak i pokładowych. Zadania osłony baz, portów oraz konwojów morskich DLM może wykonywać podczas bazowania w rejonie przymorskim.

Konwoje morskie w warunkach Morza Bałtyckiego z zasady będą przechodziły wzdłuż linii brzegowej, najczęściej w zasięgu nadbrzeżnej przeciwlotniczej artylerii rakietowej, znajdującej się w strefie działań bojowych lotnictwa myśliwskiego. W takiej sytuacji osłonę konwojów oraz baz i portów morskich DLM może realizować w ramach ogólnej osłony wojsk i obiektów. Konwoje morskie w dużym składzie z zasady będą ciągle osłaniane przez lotnictwo myśliwskie. DLM może otrzymać zadanie osłony desantu morskiego w rejonie wyjściowym, podczas przejścia morzem, walki o lądowanie oraz podczas wykonania przez desant zadania na lądzie. Rejon wyjściowy w zależności od rodzaju desantu morskiego może być oddalony od linii styczności bojowej wojsk około 200 do 600 km, czyli praktycznie może znajdować się w przyfrontowej strefie OPK. Najprawdopodobniej więc desant w swej początkowej fazie będzie osłaniany przez LM OPK. DLM będzie natomiast osłaniać desant morski w pozostałych etapach.

Do osłony desantu morskiego DLM w zależności od potrzeb wydziela całość lub część swych sił. Będzie to między innymi zależało od takich warunków jak:

- ilość i aktywność lotnictwa przeciwnika w rejonie operacji desantowej;
- możliwości własnego lotnictwa myśliwskiego;
- czasu trwania operacji desantowej.

Ilościowe potrzeby lotnictwa myśliwskiego do osłony desantu morskiego z zasady wykraczają poza możliwości jednej DLM. Z tego też względu DLM może brać udział w osłonie desantu morskiego wspólnie z innymi DLM, realizując zadanie osłony w określonych etapach i okresach operacji desantowej. Działalność DLM w osłonie desantu komplikuje ponadto fakt, że musi ona jednocześnie wykonywać zadania osłony wojsk operacyjnych.

Dywizja lotnictwa myśliwskiego może także brać udział w osłonie operacyjnych desantów powietrzno-morskich. Rozmach takiej operacji jak i ilość zaangażowanych w jej wykonaniu sił i środków, a w tym również i lotnictwa myśliwskiego daleko wykracza poza możliwości jednej dywizji lotnictwa myśliwskiego. Będzie ona więc tylko współwykonawcą realizowanej przez LM AL w całości osłony operacyjnych desantów powietrzno-morskich.

Zadanie osłony operacyjnych desantów powietrzno-morskich DLM będzie w zasadzie wykonywała sposobem dyżurowania i patrolo-

wanie samolotów /grup/ w wyznaczonych strefach, jak również sposobem towarzyszenia samolotom transportowym a niekiedy również okrętom wykonując lot nad nimi na trasie do rejonu desantowania. Potęgowanie wysiłku samolotów znajdujących się w powietrzu będzie odbywało się z dyżurowania samolotów na lotniskach w gotowości nr 1. Dowodzenie LM podczas wykonywania wyżej wymienionych zadań winno odbywać się z WSD DLM rozmieszczonego możliwie najbliżej rejonu desantowania oraz okrętowych stanowisk dowodzenia. Osłonę operacyjnych i taktycznych desantów powietrznych DLM może wykonywać równolegle z innymi zadaniami. Do osłony desantów operacyjnych wyznacza się z zasady całość sił DLM, natomiast do osłony taktycznych desantów najczęściej wyznacza jeden a niekiedy dwa pułki lotnictwa myśliwskiego z określonym na ten cel wysiłkiem /ilością s/1/.

Zadanie osłony operacyjnych desantów powietrznych DLM będzie wykonywała najczęściej wspólnie z inną DLM lub LM KOPK. Organizatorem osłony operacyjnych desantów powietrznych jest Armia Lotnicza. Z DLM może być wyznaczona grupa oficerów do wspólnego opracowania planu osłony desantu pod kierownictwem sztabu AL.

Najistotniejszym przedsięwzięciem organizacyjnym podczas osłony operacyjnych desantów powietrznych jest zagadnienie współdziałania między LM a lotnictwem transportowym i związkiem taktycznym wykonującym desantowanie. Ogólne kierownictwo oraz organizacja współdziałania znajduje się w rękach organizującego operację powietrzno-desantową. Szczególnie dokładnie powinno być uzgodnione współdziałanie lotnictwa myśliwskiego z lotnictwem transportowym w czasie lotu po trasie do rejonu desantowania. Podstawowym sposobem działań podczas osłony desantów powietrznych jest bezpośrednie towarzyszenie grupom samolotów transportowych, lub realizacja osłony przez grupy manewrowe lotnictwa myśliwskiego na kierunkach zagrożenia. Najczęściej łączy się jednocześnie oba sposoby działań bojowych. Dywizja lotnictwa myśliwskiego może również niekiedy osłaniać działania bojowe innych rodzajów lotnictwa. Może to mieć miejsce podczas działań bojowych lotnictwa bombowego, myśliwsko-bombowego i niekiedy lotnictwa rozpoznawczego. Zadanie to DLM wykonuje najczęściej sposobem bezpośredniego towarzyszenia grupom samolotów na trasie lub patrolowaniem w rejonie działań.

4. Struktura organizacyjna systemu dowodzenia DLM
Strefa działań bojowych

Zadanie osłony wojsk DLM wykonuje w rejonie działań bojowych LM AL. Rejon ten obejmuje całą szerokość pasa operacji frontowej oraz pasy współdziałania z sąsiednimi AL. Tylną granicę działań bojowych LM AL stanowi granica przyfrontowego rejonu OPK. Niczależnie jednak od tego dywizji może być wydzielona własna strefa działań bojowych, która stanowi część rejonu działań bojowych LM AL.

Przestrzeń powietrzną nad osłanianymi wojskami i obiektami frontu oraz podejściami do nich, w której DLM wspólnie z naziemnymi środkami OPL armii ogólnowojskowej lub pancernej zwalcza środki napadu powietrznego nieprzyjaciela nazywamy strefą działań bojowych dywizji. Strefę działań bojowych dla DLM określa wspólnie z szefem OPL frontu dowódca AL w celu usprawnienia dowodzenia LM i współdziałania z naziemnymi środkami OPL oraz w celu ściślejszego powiązania działań dywizji z działaniami osłanianych wojsk na określonych kierunkach.

Wymiary strefy dywizyjnej wzdłuż frontu /szerokość/ zależą przede wszystkim od:
- szerokości pasa operacji frontowej i charakteru działań wojsk;
- szerokości pasa operacji armijnej;
- ilości dywizji myśliwskich w składzie AL;
- ilości i ważności obiektów w osłanianym rejonie i oczekiwanej w związku z tym aktywności działań lotnictwa nieprzyjaciela;
- możliwości bojowych DLM.

Strefa działań bojowych DLM może pokrywać się z pasem natarcia armii stanowiąc tzw. strefę OPL armii. W typowym wariancie armia ogólnowojskowa nacicra w pasie o szerokości ok. 100 km i głębokości 150 i więcej kilometrów.
Strefy działań bojowych DLM - schemat nr 2.
Głębokość działań DLM nad terenem nieprzyjaciela w takiej strefie ograniczona jest taktycznym promieniem działania myśliwców, licząc od lotniska bazowania dywizji i w zależności od wysokości działań może ona wynosić dla współczesnych myśliwców 200 - 300 km. Praktycznie jednak głębokość działań bojowych DLM nad terytorium nieprzyjaciela podczas osłony wojsk określona jest możliwymi rubieżami wprowadzenia myśliwców do walki.
W wyznaczonej strefie działań bojowych DLM wykorzystuje: lotniska

bazowania, posterunki naprowadzania, środki ubezpieczenia lotów oraz wyznacza strefy dyżurowania i patrolowania w powietrzu a także strefy krótkotrwałego wyczekiwania /SKW/. Ilość i rozmieszczenie stref dyżurowania i patrolowania w powietrzu w strefie działań bojowych DLM zależna jest od:

- spodziewanych kierunków nalotów środków napadu powietrznego nieprzyjaciela;
- szerokości strefy działań bojowych dywizji;
- ilości myśliwców mogących jednocześnie dyżurować i patrolować w powietrzu;
- rozmieszczenia naziemnych środków OPL osłanianych wojsk;
- możliwości przechwycenia celów powietrznych z jednej strefy dyżurowania /patrolowania/ na małych wysokościach.

Położenie stref dyżurowania, patrolowania i SKW w powietrzu określa dowódca dywizji, w zależności od konkretnej sytuacji bojowej, uwzględniając istniejące strefy ognia artylerii rakietowej i przeciwlotniczej. Strefy dyżurowania w powietrzu należy wyznaczyć tak, ażeby w toku operacji osłaniać przede wszystkim te wojska, które mają powodzenie lub kierunki, z których nieprzyjaciel ma dogodne warunki nalotu. W toku prowadzenia działań bojowych strefy te są przesuwane na kierunki spodziewanych nalotów nieprzyjaciela. Podczas działań myśliwców sposobem samodzielnego poszukiwania i zwalczania celów powietrznych wyznacza się strefy patrolowania. Strefy patrolowania wyznacza się lotnictwu myśliwskiemu w rejonach nie objętych ciągłym polem radiolokacyjnym przede wszystkim na zasadniczych kierunkach nalotu środków napadu powietrznego nieprzyjaciela i przed obiektami wymagającymi szczególnej osłony. Niejednokrotnie zajdzie potrzeba wyznaczania stref dyżurowania i patrolowania nad terytorium nieprzyjaciela w celu zapewnienia osłony pierwszorzutowych związków taktycznych, szczególnie podczas nalotów npla na małej wysokości. Wyznaczając strefy dyżurowania i patrolowania należy również uwzględniać strefy ognia artylerii rakietowej nieprzyjaciela.

Bazowanie DLM i manewr lotniskowy

Bazowanie DLM określa dowódca AL odpowiednio do zadań, jakie dywizja ma wykonać oraz ilości posiadanych lotnisk. Węzeł bazowania DLM obejmuje lotniska czynne, zapasowe oraz pozorne.

Podczas wykonywania zadania osłony wojsk warunki bazowania DLM powinny zapewnić:

- stałą i wysoką gotowość bojową jednostek dywizji;
- przechwytywanie celów powietrznych na możliwie dalekich podejś-

ciach do osł-anianych wojsk i obiektów frontu wylotami z położenia dyżurowania na lotniskach;
- możliwość ześrodkowania głównych sił DLM do walki na dowolnym kierunku w strefie działań bojowych;
- możliwość działań z dużym natężeniem wylotów;
- sprawne i nieprzerwane dowodzenie oddziałami dywizji;
- ochronę sprzętu i składu bojowego DLM przed bronią masowego rażenia;
- warunki maskowania.

Odległość minimalna węzła lotniskowego DLM /najbliższych lotnisk/ od linii styczności bojowej wynosi, w położeniu wyjściowym do operacji, średnio około 80 km. W toku operacji odległość ta z uwagi na duże tempo natarcia wojsk i trudności manewru lotniskowego może wynosić około 150 a nawet i więcej kilometrów. Przebazowanie sił dywizji do strefy operacyjnej będzie się odbywać w warunkach dużej intensywności ruchu wojsk operacyjnych. Przebazowanie to powinno być dokonane skrycie, w jak najkrótszym czasie oraz zapewniać jak najszybsze odtworzenie gotowości bojowej na nowych lotniskach. W celu zapewnienia tych warunków jako pierwsze należy przebazować rzuty oddziałów lotniczo-technicznych, których zadaniem będzie przygotowanie warunków działań pułków lotnictwa myśliwskiego. Personel techniczny obsługi samolotów, przebazowuje się 3-4 godziny przed przybyciem samolotów bojowych. Może to być przebazowanie transportem samochodowym wspólnie z pierwszym rzutem lub oddzielnie transportem powietrznym. W tym czasie na nowe lotniska powinny przybyć również grupy dowodzenia z pułków lotnictwa myśliwskiego. Grupa dowodzenia dywizji przechodzi na nowy węzeł bazowania w składzie pierwszego rzutu. Głównym jej zadaniem jest zorganizowanie dowodzenia dywizją w nowym rejonie działań bojowych.

Grupa dowodzenia przed przybyciem zasadniczych sił DLM realizuje następujące przedsięwzięcia:
- rozwija SD DLM w pobliżu jednego z lotnisk oraz WSD w rejonie SD szefa OPL armii;
- nawiązuje łączność z SD AL; SD DLM w poprzednim miejscu rozmieszczenia; WSD DLM oraz z podległymi pułkami;
- nawiązuje łączność z systemem wykrywania i powiadamiania OPL wojsk;
- melduje dowódcy dywizji o gotowości do przejęcia dowodzenia całością sił dywizji i na rozkaz dcy DLM przejmuje dowodzenie.

Przebazowanie rzutów bojowych rozpoczyna się z chwilą osiągnięcia gotowości lotnisk do przyjęcia samolotów i po osiągnięciu gotowości systemu dowodzenia lotnictwem myśliwskim z nowego węzła bazowania. Sztab dywizji oraz pododdziały dywizyjne mogą rozpocząć zwijanie swych sił na starym węźle lotniskowym z chwilą przejęcia dowodzenia przez grupę dowodzenia na nowym węźle lotniskowym.

DLM po przebazowaniu się z rejonu OPK w strefę wojsk operacyjnych prowadzi osłonę wojsk zgodnie z opracowanym planem osłony. W miarę przesunięcia linii frontu, w celu osiągnięcia najwygodniejszego położenia do prowadzenia działań bojowych DLM dokonuje manewru w ślad za nacierającymi wojskami. Wykonanie manewru jest związane z trudnościami budowy, uchwytywania i remontu nowych lotnisk. Lotniskami przydzielonymi dla dywizji w tych warunkach będą lotniska opuszczone przez npla i uchwycone przez własne nacierające oddziały i związki wojsk lądowych jak również lotniska nowo wybudowane. Dość często DLM będzie zmuszona wykorzystywać jako lotniska bazowania odcinki autostrad i dróg pierwszej klasy. Przy tempie natarcia wojsk 40-60 km/dobę, podana wcześniej średnia odległość bazowania DLM 70-150 km od linii styczności bojowej możliwa jest do osiągnięcia pod warunkiem, że w każdym dniu operacji DLM otrzyma przynajmniej jedno-dwa lotniska.

Organizacja stanowisk dowodzenia

Dla zapewnienia ciągłości dowodzenia podległymi jednostkami i załogami w powietrzu oraz w celu realizacji współdziałania z jednostkami wojsk OPL organizuje się w DLM stanowiska dowodzenia.

Stanowiska dowodzenia DLM oparte są na zespołach środków radiotechnicznych i urządzeń radiolokacyjnych odpowiednio ugrupowanych i powiązanych ze sobą łącznością radiową i przewodową.

W strefie OPL organizuje się system powiadamiania oparty na radiolokacyjnych posterunkach wykrywania i naprowadzania zautomatyzowanego batalionu radiotechnicznego DLM oraz radiolokacyjnych posterunków wykrywania i naprowadzania /RPWN/ podległych szefowi OPL osłanianych wojsk. Dla powiadamiania o nalotach środków napadu powietrznego nieprzyjaciela lecących na małych wysokościach organizuje się wspólnie z szefem OPL armii sieć posterunków obserwacji wzrokowej. Dowodzenie samolotami DLM w powietrzu oparte jest na radiolokacyjnych posterunkach przyrządowego naprowadzania dublowane naprowadzaniem wzrokowym ze wskaźników obserwacji okrężnej. W skład stanowisk dowodzenia DLM wchodzą:

- stanowisko dowodzenia /SD DLM/;

- zapasowe stanowisko dowodzenia /ZSD DLM/;
- wysunięte stanowisko dowodzenia /WSD DLM/ zorganizowane wspólnie z SD szefa OPL i stanowiące łącznie SD OPL armii;
- stanowiska dowodzenia pułków lotnictwa myśliwskiego i eskadr w wypadku bazowania eskadr na oddzielnych lotniskach /SD plm i SD elm/.

Stanowisko dowodzenia dywizji lotnictwa myśliwskiego jest organem dowódcy DLM, przeznaczonym do bezpośredniego dowodzenia podległymi jednostkami DLM. Stanowiska dowodzenia DLM organizuje się na bazie etatowych i przydzielonych środków dowodzenia. Naprowadzanie LM zapewniają środki radiolokacyjne armii ogólnowojskowej oraz dywizji zmechanizowanych i pancernych a także zautomatyzowanego batalionu radiotechnicznego DLM.

Na RPWN wojsk lądowych znajdują się nawigatorzy naprowadzania wydzieleni z jednostek AL z własnymi środkami łączności. Dowódca i sztab dywizji kieruje działaniami bojowymi z SD DLM, utrzymując ciagłą łączność z WSD, SD pułków oraz SD współdziałających związków, a także z SD armii lotniczej.

SD DLM w okresie pokojowym rozmieszczona jest w pomieszczeniach stałych, Podczas działań bojowych rozwija się je na specjalnie przygotowanych do tego celu samochodach - jako ruchome stanowisko dowodzenia /obecnie określone jako RSD-4/.

W skład ruchomego SD wchodzą:

2 samochody dla grupy dowodzenia bojowego, 2-3 wozy sztabowe do pracy oficerów sztabu, 2-3 stacje radiolokacyjne, środki łączności radiowej i przewodowej. /RSD-4/ schemat nr 4/.

Z SD DLM podczas wykonywania zadań osłony wojsk realizowane jest dowodzenie operacyjno-taktyczne. Polega ono na wydzieleniu odpowiedniego wysiłku na osłonę wojsk lądowych oraz realizację przedsięwzięć mających na celu zapewnienie sprawnego dowodzenia taktyczno-operacyjnego przez WSD DLM, a w wypadku jego niesprawności przejęcie całości dowodzenia LM wykonującego zadanie osłony wojsk w wydzielonej strefie.

SD DLM może również realizować całość dowodzenia LM w tyłowej strefie dowodzenia w wypadku niemożliwości połączenia jej elementów dowodzenia z SD OPL armii drugorzutowej.

Do zakresu działania SD DLM należy:

- zabezpieczenie bezpośredniego dowodzenia jednostkami DLM, utrzymanie sił i środków w gotowości do działań orgnizacji zabezpieczenia materiałowo-technicznego tych działań;
- utrzymanie dyżurnych sił i środków w ciągłej gotowości bojowej do działań;
- zbieranie i opracowywanie danych o aktualnej sytuacji powietrznej i działalności własnych wojsk naziemnych;

- prowadzenie analizy i oceny sytuacji powietrznej w zakresie działalności lotnictwa nieprzyjaciela i własnego;
- nadzór nad działalnością podległych RPWN-ów w zakresie wykrywania celów i naprowadzania lotnictwa myśliwskiego, wydawanie poleceń na przejęcie lub przekazywanie dowodzenia LM do sąsiadów oraz określanie lotnisk lądowania LM działających w strefie działań bojowych DLM;
- korygowanie współdziałania między LM a naziemnymi środkami OPL;
- przekazywanie rozkazów i poleceń pułkom lotnictwa myśliwskiego;
- prowadzenie ewidencji i analizy rezultatów działań bojowych podległych jednostek i meldowanie ich do AL.

Zapasowe stanowisko dowodzenia odpowiednio zamaskowane urządza się podobnie jak zasadnicze oraz rozmieszcza z zasady również przy jednym z lotnisk. ZSD powinno zapewniać warunki przejęcia dowodzenia w wypadku zniszczenia SD DLM.

Wysunięte stanowisko dowodzenia /WSD DLM/ jest organizowane w celu zapewnienia ścisłego współdziałania lotnictwa myśliwskiego z naziemnymi środkami OPL osłanianych wojsk oraz zapewnienia dowodzenia samolotami w powietrzu, w ramach wydzielonego przez DLM wysiłku na osłonę wojsk. WSD DLM więc może mieć stworzone warunki bezpośredniego kierowania na cele powietrzne załóg będących w gotowości do wykonania zadań osłony wojsk.
Z WSD DLM kieruje działaniami bojowymi lotnictwa myśliwskiego wyznaczony oficer z dowództwa dywizji. Na WSD znajduje się ponadto grupa operacyjna złożona z oficerów sztabu i SD z niezbędnymi środkami łączności dla dowodzenia samolotami w powietrzu i utrzymania łączności z SD DLM i pułków lotnictwa myśliwskiego.
Schemat SD OPL /w tym WSD/ załącznik nr 5.
SD plm rozwija się w rejonie lotniska bazowania razem z radiolokacyjnym posterunkiem wykrywania i naprowadzania /zautomatyzowanego brt/.

Praca na SD DLM jest zorganizowana w sposób ciągły przez całą dobę.

W zależności od sytuacji - praca na SD wykonywana jest przez zmianę dyżurną lub zmianę bojową.

Zmiana dyżurna stanowiska dowodzenia DLM jest obowiązana zapewnić w dowolnych warunkach sytuacji dowodzenie podległymi oddziałami do czasu przybycia na SD DLM dcy DLM, jego zastępcy d/s liniowych lub szefa sztabu. Następnie postępuje zgodnie z jego rozkazami. Pracą zmiany dyżurnej kieruje dyżurny odpowiedzialny SD lub niekiedy dowódca SD.

Do obowiązków zmiany dyżurnej należy:
- utrzymywanie w ciągłej gotowości bojowej sił i środków DLM;
- prowadzenie kontroli pełnienia dyżurów bojowych przez podległe SD oraz wydzielone siły i środki DLM;
- prowadzenie ciągłej analizy sytuacji powietrznej na podstawie danych z wszystkich dostępnych źródeł;
- powiadamianie na czas podległych oddziałów, sąsiadów o pojawieniu się w strefie działań bojowych SNP nieprzyjaciela;
- nieprzerwane kierowanie działaniami bojowymi oraz zapewnienie współdziałania między podległymi SD i sąsiadami; składanie meldunków do nadrzędnego SD o sytuacji powietrznej;
- analiza warunków atmosferycznych w rejonie działań;
- zapewnienie bezpieczeństwa lotów i działań LM;
- utrzymywanie nieprzerwanej łączności z podległymi oddziałami, z współdziałającymi stanowiskami dowodzenia i z przełożonymi.

W toku działań bojowych na SD DLM winna znajdować się pełna zmiana bojowa. Pełną zmianę bojową organizuje się z dyżurnej zmiany SD oraz wzmacnia się ją oficerami sztabu DLM. Mogą to być oficerowie:
- dowódca DLM lub wyznaczony zastępca;
- starszy nawigator DLM;
- szef lub oficer wydziału operacyjnego;
- szef lub oficer wydziału rozpoznawczego;
- szef lub oficer łączności DLM;
- szef służby meteorologicznej.

W zależności od potrzeb inni oficerowie sztabu i szefowie służb jak:
- ofic. wydziału inżynieryjno-lotniczego itp;
- oficerowie wydziału zaopatrzenia lotniczo-technicznego.

II. MOŻLIWOSCI BOJOWE DLM W ZAKRESIE WYKONYWANIA ZADANIA OSŁONY WOJSK I OBIEKTOW FRONTU

Możliwości bojowe DLM określają stopień realizacji postawionych zadań w konkretnych warunkach sytuacji bojowej i atmosferycznej. We wszystkich przypadkach zadania bojowe stawiane dla DLM nie powinny przekraczać jej potencjalnych możliwości bojowych z jednej strony, z drugiej natomiast, przyjęta przez dowódcę DLM decyzja na działania bojowe powinna zapewniać osiągnięcie maksymalnego efektu działań. Maksymalny efekt działania DLM osiąga się poprzez racjonalne wykorzystanie sił i środków DLM w konkretnym działaniu. Efekt działania DLM podczas wykonywania zadań osłony wojsk może być określony ilością środków

napadu powietrznego jaką DLM może zniszczyć w określonym miejscu i czasie. Dlatego też podstawowymi wskaźnikami, charakteryzującymi możliwości bojowe DLM mogą być:

- oczekiwana wartość /ilość/ zniszczonych środków napadu powietrznego;
- zasięg bojowego oddziaływania samolotów DLM;
- ilość samolotów, jaką DLM może utrzymywać jednocześnie w powietrzu i na lotniskach w poszczególnych stopniach gotowości bojowej;
- wskaźnik, charakteryzujący możliwości DLM w zakresie naprowadzania.

Wskaźniki te oblicza sztab DLM w czasie oceny sytuacji przez dowódcę w procesie organizacji działań bojowych. Wyniki obliczeń przedstawia się dowódcy w formie wniosków i propozycji dotyczących optymalnego wariantu działań DLM. Dowódca DLM wysłuchując tych propozycji wybiera taki wariant działania, który by zapewnił w maksymalnym stopniu osiągnięcie celu działań bojowych. Ponieważ wartość poszczególnych wskaźników zależy od szeregu często zmieniających się czynników, które charakteryzują konkretną sytuację bojową, to decyzja na działania pobierana przez dowódcę DLM nie może być aktualna na długi okres czasu. Wymaga ona częstych korekt w miarę zachodzenia zmian w sytuacji bojowej, a więc i częstych obliczeń i kalkulacji możliwości. Czynniki charakteryzujące sytuację bojową służą jako dane wyjściowe do obliczania możliwości bojowych DLM. Określa je dca DLM w zamiarze na podstawie otrzymanego zadania bojowego oraz przewidywanej sytuacji. Do czynników tych należą:

a/ nieprzyjaciel powietrzny;
- spodziewane kierunki nalotu lotnictwa nieprzyjaciela;
- ilości środków napadu powietrznego na poszczególnych kierunkach;
- szerokość frontu nalotu na poszczególnych kierunkach;
- profil nalotu i taktyka działania lotnictwa nieprzyjaciela;
- prawdopodobne obiekty działań i stosowane środki rażenia obiektów osłanianych;

b/ własne siły i środki:
- wydzielony wysiłek na okres działań;
- ilość i dyslokacja punktów naprowadzania LM DLM;
- przewidywane okresy wzmożonego wysiłku;
- sytuacja skażeń promieniotwórczych;
- lotniska bazowania i przewidywany manewr lotniskowy;

c/ warunki działań bojowych:
- długość okresu działań bojowych;
- przewidywane warunki atmosferyczne;
- dyslokacja obiektów osłony oraz ich ważność;
- aktualne pozycje naziemnych środków OP oraz ich możliwości i przewidywany manewr nimi w okresie działań.

W zależności od charakteru wykonywanych zadań mogą być określone również inne czynniki, jako wyjściowe dane do obliczeń. Część z nich może być zawczasu wiadoma dla oficerów sztabu i wówczas dowódca określi tylko niektóre z wyżej wymienionych czynników.

W wytycznych oficerom sztabu i szefom służb dca DLM powinien podać czas i formę w jakiej należy przedstawić rezultaty obliczeń. Rezultaty obliczeń mogą być przedstawione w formie tabel, wykresów, szkiców jak też ustnych wniosków i propozycji. W procesie wypracowania decyzji przez dowódcę DLM sztab może wykonywać również inne kalkulacje związane z naliczeniem potrzeb. Do kalkulacji w tym zakresie można zaliczyć:
- określenie potrzebnej ilości samolotów myśliwskich do odparcia nalotu z założonym /nakazanym/ stopniem prawdopodobieństwa;
- określenie potrzebnej ilości samolotów myśliwskich w strefach dyżurowania w powietrzu lub na lotniskach w odpowiednich stopniach gotowości bojowej dla założonego wariantu działań lotnictwa nieprzyjaciela
- określenie potrzebnej ilości samolotolotów do zapewnienia ciągłości dyżurowania w powietrzu;
- określenie potrzebnej ilości punktów naprowadzania lub jednoczesnych naprowadzeń na czas trwania założonego nalotu nieprzyjaciela i inne temu podobne.

O metodyce wykonywania tego rodzaju kalkulacji traktuje skrypt n.t.: "Wskaźniki możliwości bojowych LM i wykorzystanie ich w procesie organizacji i prowadzenia działań bojowych".

W celu ilustracji sposobu obliczania i wykorzystania na początku wymienionych wskaźników możliwości bojowych DLM przytoczonych zostanie kilka konkretnych przykładów.

1. Oczekiwana ilość zniszczonych środków napadu powietrznego

Oczekiwana ilość zniszczonych środków napadu powietrznego jest głównym wskaźnikiem DLM, wykonującej zadanie osłony wojsk. Obliczona wartość tego wskaźnika daje dowódcy możliwość zorientowania się na ile założony /rozpatrywany/ wariant użycia sił DLM jest skuteczny. Rozpatrując szereg takich warian-

tów dowódca może wybrać taki, który zapewnia zniszczenie największej ilości środków napadu powietrznego. W odniesieniu do wybranego wariantu użycia sił określa się następnie odpowiednie przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie wprowadzenia LM do walki zgodnie z wymogami tego wariantu. Wartość tego wskaźnika określa się według następującego wzoru:

$$M_c = \sum_{i=1}^{Nc} Pi \ ;$$

gdzie: Pi - prawdopodobieństwo przechwycenia i-tego środka napadu przez wszystkie samoloty myśliwskie wydzielone do jego zniszczenia.

Wartość Pi można obliczyć przy pomocy wzoru:

$$Pi = 1 - /1 - Pp/^{\frac{Nm}{Nc}} \ ;$$

lub znacznie prościej według wykresów zawartych w skrypcie pt. "Wskaźniki możliwości bojowych LM i wykorzystanie ich w procesie organizacji i prowadzenia działań bojowych".

Na ogólną wartość oczekiwanej ilości zniszczonych środków napadu powietrznego wywiera decydujący wpływ wartość prawdopodobieństwa przechwycenia pojedynczego samolotu myśliwskiego oraz podział celów.

Przy założeniu, że system naprowadzania LM w strefie działań bojowych DLM jest w stanie zrealizować naprowadzanie wszystkich sił DLM, a prawdopodobieństwo przechwycenia pojedynczego środka napadu przez samolot Mig-21 wynosi 0,5 oraz przez samolot Lim-5 0,2 , oczekiwana ilość zniszczonych środków w zależności od zwalczanej ogólnej ich ilości wyniesie:

a/ przez samoloty Mig-21

Typ i ilość samolotów myśliwskich	Ilość zwalczanych środków napadu powietrznego					
	10 SNP	20 SNP	30 SNP	40 SNP	50 SNP	60 SNP
40 Mig-21	9	15	17	20	20	20
60 Mig-21	8	17	22	25	28	30

b/ przez samoloty Lim-5

Typ i ilość samolotów myśliwskich	Ilość zwalczanych środków napadu powietrznego					
	10 SNP	20 SNP	30 SNP	40 SNP	50 SNP	60 SNP
40 Lim-5	5	7	8	8	8	8
60 Lim-5	7	10	11	11	11	12

Z przytoczonych przykładowo rezultatów wynika, że DLM powinna wprowadzać do walki swoje siły w sposób następujący: samoloty Mig-21 w stosunku jeden samolot myśliwski na jeden środek napadu powietrznego nieprzyjaciela, a samolot Lim-5 w stosunku 1-2 samoloty na jeden środek napadu. Taki stosunek sił zapewnia dla DLM maksymalny rezultat działań /największą stosunkowo oczekiwaną ilość zniszczonych środków napadu powietrznego/. Zwiększenie ilości własnych samolotów myśliwskich na jeden środek napadu pociąga za sobą zmniejszenie oczekiwanego rezultatu działań. Zmniejszenie natomiast ilości własnych samolotów na jeden środek napadu nie zwiększa rezultatu końcowego. Ponadto należy mieć na uwadze, że obliczenia zakładają równomierny podział celu. Przy naruszeniu tej zasady rzeczywisty rezultat końcowy będzie mniejszy od przykładowo obliczonego.

Przytoczone przykładowo w tablicach oczekiwane ilości zniszczonych środków napadu powietrznego oparte są o dwie średnie wartości prawdopodobieństwa /dla samolotu Mig-21 i dla samolotu Lim-5/. W konkretnej sytuacji bojowej w mocno zróżnicowanych warunkach zwalczania celów powietrznych wartości prawdopodobieństwa przechwycenia poszczególnych celów powietrznych przez samoloty DLM mogą zdecydowanie różnić się od siebie. W takich przypadkach należy do obliczeń przyjmować nie dwie średnie wartości prawdopodobieństwa, lecz więcej, a to pociąga za sobą konieczność wykonania większej ilości wariantów obliczeń.

2/ Zasięg bojowego oddziaływania samolotów

Jest to przestrzeń powietrzna, w granicach której możliwe jest dowodzenie i naprowadzanie samolotów DLM na cele powietrzne. Na wielkość zasięgu bojowego oddziaływania DLM wpływa:

- odległość wykrycia celów powietrznych przez naziemne środki radiotechniczne;
- zasięg środków dowodzenia samolotami w powietrzu;
- odległość bazowania i stopień gotowości bojowej LM;
- taktyczno-techniczne osiągi samolotów myśliwskich;
- wysokość i prędkość lotu celów powietrznych.

W ramach tego zagadnienia rozpatruje się również potrzebne i konieczne rubieże wprowadzenia do walki i rubieże przechwycenia oraz położenie stref dyżurowania i patrolowania.

Przednią granicę strefy oddziaływania bojowego DLM stanowi w zasadzie możliwa rubież wprowadzenia do walki LM. Położenie tej rubieży uzależnione jest od konkretnych warunków prowadzenia działań bojowych i od sposobu działań. Zasięg tej strefy w płaszczyźnie pionowej przykładowo pokazany jest na schemacie nr 6.

Znajomość położenia potrzebnych i możliwych rubieży wprowadzenia do walki LM pozwala dowódcy DLM określić najbardziej odpowiednie sposoby działań bojowych, które zapewnią zwalczanie celów powietrznych jeszcze przed osłanianymi obiektami. Jeżeli możliwa rubież wprowadzenia do walki LM z położenia dyżurowania na lotnisku znajduje się bliżej lotniska bazowania LM, niż potrzebna rubież wprowadzenia do walki to wiadomo, że sposób działań bojowych - przechwytywanie z położenia dyżurowania na lotnisku nie zapewnia wykonania zadań na potrzebnych rubieżach. W takim przypadku należy przechwytywać cele powietrzne z położenia dyżurowania w powietrzu z określonych stref. Położenie stref dyżurowania w powietrzu powinno zapewnić wprowadzenie do walki samolotów myśliwskich dyżurujących w nich na rubieżach potrzebnych. Jeżeli ten sposób działań bojowych także nie zapewnia wprowadzenia do walki LM na rubieżach potrzebnych, wówczas dowódca DLM może jako ostateczność zadecydować o przechwytywaniu celów powietrznych z położenia patrolowania w powietrzu. Ponieważ w czasie prowadzenia działań bojowych DLM powinna jednocześnie zwalczać cele powietrzne wykonując nalot na różnych prędkościach i na różnych wysokościach, to jednocześnie także powinna stosować dwa pierwsze lub nawet trzy wymienione sposoby działań bojowych.

3. Możliwości w zakresie dyżurowania na lotniskach i w powietrzu

Możliwości w zakresie dyżurowania na lotnisku i w powietrzu wpływają bezpośrednio na zachowanie ciągłości działań DLM. W związku z tym, że trudno jest przewidzieć czas i rodzaj nalotu lotnictwa nieprzyjaciela i praktycznie każda ilość sił dyżurujących w poszczególnych stopniach gotowości bojowej na lotniskach oraz w powietrzu może okazać się niewystarczająca do odparcia nalotu, dlatego też należy utrzymywać w poszczególnych stopniach gotowości bojowej na lotniskach i w powietrzu taką ilość sił, która zapewni dywizji ciągłość działań.

Możliwości zapewnienia ciągłości dyżurowania na lotniskach i w powietrzu głównie zależą od:

- ilości posiadanych sił przez DLM;
- koniecznego stopnia gotowości bojowej;
- stosowania sposobu działań bojowych oraz ilości sił w poszczególnych stopniach gotowości bojowej;
- odległości i wysokości działania;
- ilości jednocześnie działających samolotów;
- długotrwałości lotu i czasu odtworzenia gotowości bojowej;

- sprawności systemu dowodzenia.

Możliwości DLM w zakresie dyżurowania na lotniskach

Rozpatrując możliwości DLM w zakresie dyżurowania na lotnisku z zachowaniem ciągłości i sprawnej regeneracji sił należy ocenić czas ogólny, w którym poszczególne załogi nie będą w stanie dyżurować w gotowości bojowej Nr 1 i 2. A więc będą one wykonywać loty, odtwarzać gotowość bojową bądź też znajdować się w gotowości bojowej nr 3.

Oceniając możliwości dywizji w tym zakresie należy więc wyjść od możliwości poszczególnych załóg. Jeżeli przyjmiemy, że dobowy wysiłek lotów na załogę wynosi trzy wyloty, a każdy lot trwa jedną godzinę, to każda załoga w ciągu doby będzie łącznie trzy godziny w powietrzu.

Odtwarzanie gotowości bojowej samolotu do powtórnych wylotów w ciągu doby może w sumie wynosić około dwóch godzin. W celu zapewnienia regeneracji sił pilota należy na ten cel przeznaczyć łącznie około dziesięciu godzin /sen, posiłek, odpoczynek/. Zakłada się przy tym, że pilot w tym czasie może znajdować się w gotowości bojowej Nr 3. Tak więc w sumie na uzyskanie gotowości bojowej Nr 1 i 2 przez każdego pilota dywizji pozostanie dziesięć godzin czasu w ciągu doby. Z czego 4 godziny na dyżurowanie w gotowości nr 1 i 5 godzin na dyżurpwanie w gotowości nr 2. Jeżeli założymy, że DLM w ciągu dnia rozchoduje 25 % swego dobowego wysiłku oraz 25 % na działania nocne nie wdając się przy obliczeniach w to że pewna ilość załóg może być przeznaczona tylko do działań w dzień lub w nocy, to średnią ilość pilotów jaka może się znajdować w poszczególnych stopniach gotowości bojowej w dzień lub w nocy można obliczyć według następującego wzoru:

$$Np = \frac{Npo \cdot Td \cdot Z\,\% \cdot 0{,}85}{Tdb \cdot 100}$$

gdzie:

Np - ilość pilotów jaka może ciągle dyżurować na lotnisku w obliczanym stopniu gotowości bojowej.

Npo - ogólna ilość pilotów w DLM;

Td - łączny czas dyżurowania pilota w obliczanym stopniu gotowości bojowej w okresie doby;

Z % - wysiłek DLM, wyrażony w % na obliczany okres działań bojowych /dzień lub noc/;

Tdb - czas trwania działań bojowych /dnia lub nocy/ w godzinach;

0,85 - współczynnik bojowego wykorzystania personelu latającego.

Jeżeli DLM posiada gotowych do działań 150 pilotów, z których każdy wykona 3 wyloty w ciągu doby, przy czym 80 % wysiłku dobowego planuje się rozchodować w dzień, a 20 % w ciągu nocy, to możliwości w zakresie utrzymywania sił w gotowości bojowej nr 1 i 2 przy założeniu, że dzień trwa 16 godzin, a noc 8 będą się przedstawiały następująco:

w dzień ciągle w gotowości bojowej nr 1 - 25 załóg;
- " - - " - - " - nr 2 - 32 załogi;
w nocy - " - - " - nr 1 - 3 załogi;
- " - - " - - " - nr 2 - 16 załóg

Otrzymana w obliczeniach ilość pilotów, jaką DLM może ciągle utrzymywać w gotowości nr 1 i nr 2 w dzień i w nocy wskazuje na średnie możliwości DLM w tym zakresie. Wiadomo jest jednak, że plan działań bojowych DLM będzie przewidywał okresy działań o większym natężeniu niż średnie. Stwarza to konieczność utrzymywania w tych okresach większej ilości sił w gotowości nr 1 i 2, kosztem zmniejszenia średnich możliwości w pozostałych okresach, które globalnie rzecz traktując nie mogą być przekraczane.

Jeżeli w rozpatrywanym przykładzie wydzielić 4 godzinny okres działań dziennych, w którym DLM powinna utrzymywać nie 25 załóg w gotowości nr 1, lecz 40, a w gotowości nr 2 nie 32 lecz 60 załóg, to w pozostałym okresie działań dziennych, 12 godzin może utrzymywać się w gotowości nr 1 - 20 załóg, a w gotowości nr 2 - 22 załogi. Kalkulacje te można wykonać biorąc za podstawę średnie możliwe natężenie dyżurowania na lotnisku w następujący sposób:

1/ Obliczyć możliwą ilość pilotogodzin, jaka przypada na wszystkich pilotów w rozpatrywanym okresie /np.Td.b/.
1/ Obliczyć potrzebną ilość pilotogodzin w okresie wzmożonego wysiłku, mnożąc potrzebną ilość załóg przez ilość godzin okresu o wzmożonym wysiłku;
3/ Od wartości otrzymanej w punkcie pierwszym odjąć wartość otrzymaną w punkcie drugim.
4/ Różnicę otrzymaną w punkcie trzecim podzielić przez pozostałą ilość godzin rozpatrywanego okresu /dnia lub nocy/. Otrzymanym wysiłkiem jest ilość załóg, jaka może dyżurować na lotnisku w pozostałym okresie działań.

Możliwy czas ciągłego dyżurowania w powietrzu DLM

Podstawą do obliczenia czasu ciągłego dyżurowania DLM jest czas dyżurowania pojedynczego samolotu w powietrzu. Sposób

obliczenia tego czasu omówiony jest w wymienionym wyżej skrypcie. Decydującymi czynnikami wywierającymi istotny wpływ na wartość tego wskaźnika jest wydzielony przez dowódcę AL limit na dyżurowanie w powietrzu oraz ilość samolotów /grup/ jednocześnie dyżurujących i czas dyżurowania jednej grupy. Możliwości DLM trzy-pułkowej w zakresie ciągłego dyżurowania w powietrzu przy wydzielonym limicie 50 % wylotów na ten cel w zależności od składu grupy i czasu jej dyżurowania przedstawiają się następująco:

Ilość s-tów jednocześnie dyżurujących	Ciągły czas dyżurowania jednej grupy					
	15 min.	20 min.	25 min.	30 min.	35 min.	40 min.
4 s-ty	9 godz.	12 godz	15,6 godz.	18 godz	21 godz	24 godz
8 "	4,5 "	6 "	7,8 godz	9 "	10,5 "	12 "
12 "	3 "	4 "	5,2 godz.	6 "	7 "	8 "
16 "	2,25 godz.	3 "	3,9 godz.	4,5 godz.	5,25 godz.	6 "

Uwaga: w obliczeniach przyjęto współczynnik dyżurowania w powietrzu K_t = 0,8 oraz 180 samolotolotów na dyżurowanie w powietrzu.

Jak wynika z przedstawionych w tabeli obliczeń, DLM wykorzystując na dyżurowanie w powietrzu 50 % swej ogólnej ilości wylotów, może ciągle dyżurować w powietrzu tylko siłami jednego klucza i to na średnich i dużych wysokościach /czas dyżurowania grupy wynosi 40 min./. Gdy zaistnieje potrzeba dyżurowania jednocześnie siłami większymi niż klucz na różnych wysokościach, w tym także na małych /patrolowanie/ wówczas możliwość ciągłego dyżurowania /czas ciągłego dyżurowania/ skróci się, a dyżurowanie może być tylko okresowe, stosowane w najbardziej odpowiedzialnych okresach działań bojowych.
W procesie organizacji działań bojowych DLM wartości wyliczonych wskaźników w zakresie czasu ciągłego dyżurowania w powietrzu mogą być niewystarczające. Niekiedy, znając okresy wzmożonego natężenia dyżurowania w powietrzu może zaistnieć potrzeba obliczenia innego wskaźnika w tym zakresie, np. potrzebnej ilości s/l na dyżurowanie w powietrzu. Sposób obliczania tego wskaźnika jest przedstawiony w wymienionym na wstępie tego rozdziału skrypcie.

4. Możliwości DLM w zakresie naprowadzania

Intensywność działań bojowych DLM powinna być uzależniona od aktywności /intensywności/ nalotów nieprzyjaciela. Bardzo często zachodzi konieczność jednoczesnego użycia maksymalnej ilości sił. Możliwości startowe w zasadzie nie ograniczają użycia większej ilości samolotów do walki powietrznej. Przy odpowiednim stopniu gotowości bojowej i właściwej organizacji startów z jednego lotniska może wystartować w ciągu 5 minut od jednej do dwóch eskadr. Zachodzi jednak konieczność odpowiedniej organizacji naprowadzania samolotów dywizji na cele powietrzne.

Możliwości w zakresie naprowadzania samolotów DLM zależą od:

- ilości jednoczesnych naprowadzeń;
- ilości punktów naprowadzania;
- ilości samolotów w grupie /ilości grup/;
- głębokości strefy naprowadzania.

Ilość jednoczesnych naprowadzeń w zależności od rodzaju punktów naprowadzania przedstawia się następująco:

Rodzaj posterunku i przynależności	Ilość naprowadzeń w położeniu wyjściowym				
	Ilość poster.	Ilość wskaźn.	Małe i maks. H	Srednie i duże H	Zakł. manewru celu
Naprowadzanie przyrz.					
ZCRR i D plm	3	-	6	6	6
Naprowadzanie wzrokowe					
z WSD DLM	1	1	1-2	3	
z RPWN	3	3	3-6	9	3
z plm	3	6	6-12	18	6
Razem:	10	11	16-26	30	12

ZCRRiD - zautomatyzowane centrum radiolokacyjnego rozpoznania i dowodzenia

W strefie OPL armii znajduje się następująca ilość punktów naprowadzania:

- jeden RPWN szefa OPL armii /WSD DLM/;
- cztery-pięć RPWN dywizji /w czasie natarcia rozwinięte trzy/;
- trzy zautomatyzowane centra radiolokacyjnego rozpoznania i dowodzenia plm;
- trzy RPWN plm naprowadzania wzrokowego z wykorzystaniem urządzeń typu FAZA.

Jeżeli z posiadanej w DLM ilości 120 s-tów może jednocześ-

nie znaleźć się w powietrzu maksymalnie 80 samolotów, to stanowić to będzie 20-40 grup w składzie klucza lub pary. Porównując to z możliwościami jednoczesnego naprowadzania wykazanymi w tabeli mogą wystąpić trudności w naprowadzaniu grup w składzie pary podczas działań na małej wysokości. Jednak jednoczesne działanie tak dużej ilości celów na małej wysokości w czasie nie przekraczającym 10 min. jest mało prawdopodobne. Dlatego w rozważaniach należy również wziąć pod uwagę głębokość strefy naprowadzania oraz czas trwania cyklu naprowadzania dla wykazania możliwości naprowadzania w czasie przebywania celów w strefie OPL armii.

Jeżeli przyjmiemy średnio, że cykl naprowadzania przebiega w czasie 10 min. a radiolokacyjne pole naprowadzania pokrywa się z rozmiarem strefy OPL /głębokość 150-200 km/ to przy prędkości lotu celu 600 km/godz. można będzie zrealizować dwa kolejne naprowadzania. Tak więc możliwości w zakresie naprowadzania wzrosną do 30-32 grup, co w pełni pozwala wykonywać naprowadzanie na małych wysokościach w składzie par a nawet pojedynczych samolotów.

III. ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Otrzymanie zadania bojowego

Zadanie bojowe na osłonę wojsk DLM otrzymuje z zasady na całą operację lub też na okres wykonania zadania bliższego przez armię ogólnowojskową. Niekiedy też zadanie może być postawione dla DLM na krótszy okres, szczególnie podczas wykonywania zadań osłony działań innych rodzajów lotnictwa i marynarki wojennej. Zadanie to może obejmować jeden wylot lub działanie w ciągu jednej doby.

Zadanie bojowe dla dowódcy DLM stawia dowódca AL w formie ustnej lub pisemnej /rozkazu lub zarządzenia bojowego/. Zadanie może być postawione na SD DLM lub na SD AL. Jednocześnie z zadaniem bojowym dowódca DLM otrzyma wytyczne do organizacji współdziałania z naziemnymi środkami OPL. W toku działań bojowych uzupełniające zadania bojowe dla dywizji zazwyczaj stawiane są w formie krótkich zarządzeń przekazywanych przez techniczne środki łączności.

W zadaniu bojowym dowódca DLM powinien otrzymać:

- dane o działaniach npla na ziemi i w powietrzu;
- kierunki, rejony lub obiekty głównego wysiłku osłony, strefę działań bojowych, czas działań, natężenie, a niekiedy i sposoby działań;

- ogólne dane o działaniach osłanianych wojsk;
- dane o rozmieszczeniu, manewrze i możliwościach bojowych naziemnych środków OPL frontu;
- ugrupowanie i planowany manewr wojsk radiotechnicznych w operacji;
- lotniska manewru dla DLM;
- miejsce rozwinięcia SD, ZSD DLM, oś ich przesunięcia;
- miejsce rozwinięcia SD, WSD i ZSD AL oraz ich przesunięcia w toku działań bojowych;
- dane o działaniach sąsiednich jednostek LM AL i OPK;
- środki materiałowo-technicznego i specjalnego zabezpieczenia działań bojowych DLM.

Praca dowódcy i sztabu DLM po otrzymaniu zadania bojowego

Praca dowódcy i sztabu DLM podczas przygotowania do wykonania postawionego zadania bojowego rozpoczyna się od chwili jego otrzymania oraz przebiega zgodnie z jego treścią i wytycznymi dowódcy AL. Praca dowódcy i sztabu DLM w tym okresie obejmuje wykonanie następujących przedsięwzięć:

- analiza zadania;
- ogłoszenie zamiaru działań i udzielenie wytycznych oficerom sztabu i szefom służb;
- ocena sytuacji;
- organizacja współdziałania;
- opracowanie decyzji dowódcy dywizji przez sztab;
- przygotowanie punktów dowodzenia DLM;
- postawienie zadania bojowego podległym jednostkom;
- organizacja poszczególnych rodzajów zabezpieczenia działań bojowych DLM;
- kierowanie, kontrola i pomoc pułkom w przygotowaniu do działań bojowych.

Ilość i zakres wykonywanych przedsięwzięć każdorazowo będzie zależeć od czasu jakim dysponuje dywizja na przygotowanie, znajomości sytuacji i stanu ogólnego przygotowania jednostek dywizji do prowadzenia działań bojowych.

Analiza zadania

Po otrzymaniu zadania bojowego dowódca DLM przeprowadza jego analizę, na podstawie której powinien zrozumieć zamiar przełożonego i rolę DLM w wykonaniu zadania szczebla wyższego. Na podstawie analizy zadania dowódca DLM określa niezbędne przedsięwzięcia, które należy wykonać w okresie przygotowania oddziałów

do działań bojowych, a ponadto określa zagadnienia podlegające uzgodnieniu z szefem OPL osłanianych wojsk i współdziałającymi dywizjami myśliwskimi. Wnioski z analizy zadania powinny przede wszystkim dotyczyć:

a/ zamiaru działań;
b/ kalkulacji czasu;
c/ przedsięwzięć organizacji przygotowania DLM do działań.

Po przeprowadzeniu analizy zadania dowódca DLM informuje szefa sztabu i swoich zastępców oraz w zależności od potrzeb odpowiednich oficerów sztabu i szefów służb /szefa wydziału operacyjnego, szefa wydziału rozpoznawczego, starszego nawigatora itp/ o ostatnich danych o sytuacji i zapoznaje nich z otrzymanym zadaniem, ogłasza swój zamiar oraz stawia przed nimi konkretne zadania w zakresie przygotowania danych do decyzji oraz przygotowania oddziałów do działań bojowych, a także organizacji współdziałania z szefem OPL osłanianych wojsk. W zamiarze dowódca DLM powinien podać: 1 koncepcję użycia lotnictwa myśliwskiego /patrolowanie, dyżurowanie w powietrzu i na lotniskach, przeznaczone do tych zadań typy samolotów/ 2 kierunki, na których należy skupić główny wysiłek, 3 prawdopodobne okresy wzmożonego wysiłku, 4 podział sił do działań dziennych i nocnych, 5 sposób wykorzystania RPWN z brt, 6 organizację dowodzenia i realizację współdziałania, organizację obrony przed środkami masowego rażenia.

Zamiar dowódcy DLM powinien nakierować oficerów na właściwą i zorganizowaną pracę, by postawione przed dywizją zadanie było wykonane zgodnie z myślą przełożonego i realnymi potrzebami osłanianych wojsk.

W celu zapewnienia podwładnym więcej czasu na przygotowanie do działań, dowódca DLM poleca opracować i wysłać zarządzenie przygotowawcze do pułków. Jest to bardzo ważne, zwłaszcza wówczas, gdy DLM zadanie na osłonę wojsk otrzymuje po raz pierwszy lub dysponuje ograniczonym czasem na przygotowanie do działań.

W zarządzeniu przygotowawczym dla dowódców pułków podaje się:

- charakter oczekiwanych działań i przedsięwzięcia, które należy przeprowadzić w procesie przygotowania personelu latającego i sprzętu do działań;
- czas i sposób postawienia zadania bojowego.

sekcja, II, podział celów.

Po ogłoszeniu zamiaru dowódca DLM udziela wytycznych oficerom sztabu i szefom służb dotyczących przygotowania przez nich danych do podjęcia decyzji. Wytyczne te mogą dotyczyć następujących zagadnień:

dla szefa wydziału rozpoznawczego:

- przewidywanego charakteru działań przeciwnika;
- możliwe przeciwdziałanie naziemnych środków OPL i myśliwców przeciwnika;
- oceny właściwości bojowych samolotów przeciwnika;
- okresy wzmożonej intensywności działań lotnictwa nieprzyjaciela.

dla szefa wydziału operacyjnego:

- położenia, składu bojowego i gotowości bojowej pułków;
- możliwości w zakresie dyżurowania na lotniskach;
- przedsięwzięcia związane z manewrem lotniskowym w toku działań bojowych;
- sposób i warunki dowodzenia;
- propozycje położenia stref dyżurowania w powietrzu;
- maksymalnego oddalenia stacji radiolokacyjnych i punktów dowodzenia od osłanianych wojsk;
- rubieży przekazywania dowodzenia.

dla szefa strzelania powietrznego:

- najskuteczniejsze sposoby działań bojowych LM podczas zwalczania SNP npla;
- określenie optymalnych sił LM do zwalczania grupowych celów powietrznych npla w różnych warunkach;
- średni oczekiwany rezultat działań wyrażony ilością strąconych celów powietrznych.

dla starszego nawigatora:

- możliwego czasu dyżurowania w powietrzu grup myśliwców o różnym składzie wg wysokości i przy różnym oddaleniu stref dyżurowania od lotnisk;
- możliwości punktów dowodzenia w zakresie naprowadzania na cele powietrzne w dzień i w nocy, w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych;
- możliwych rubieży wprowadzenia do walki grup myśliwców o różnym składzie i na różnych wysokościach, podczas przechwytywania celów powietrznych z położenia dyżurowania w powietrzu i na lotniskach oraz odpowiednie obliczenia uzasadniające powyższe dane;
- możliwości zabezpieczenia działań przez środki UL.

dla szefa łączności:

- przedsięwzięć zabezpieczających dowodzenie myśliwcami w warunkach radioelektronicznych zakłóceń;

- najbardziej celowego podziału środków radiowych między punktami dowodzenia i naprowadzania;
- możliwości w zakresie zasięgu dowodzenia.

dla dowódcy brt:

- przedsięwzięć w zakresie organizacji naprowadzania;
- oceny przepustowości systemu naprowadzania;
- manewru środkami radiolokacyjnymi DLM;
- przedsięwzięć walki z zakłóceniami radiolokacyjnym;
- potrzeby i możliwości wykorzystania środków radiolokacyjnych wojsk lądowych.

dla szefa służby chemicznej:

- przewidywanej sytuacji skażeń promieniotwórczych w powietrzu i na ziemi w rejonie bazowania i w całej strefie działań bojowych dywizji;
- środków bezpieczeństwa przed promieniowaniem radioaktywnym, a w tym również możliwości bezpiecznego przelotu w rejonie obłoku radioaktywnego;
- organizacji obrony i ochrony przed środkami masowego rażenia.

dla starszego inżyniera:

- możliwości w zakresie natężenia wylotów na samolot;
- stanu techniki lotniczej /liczba sprawnych i niesprawnych samolotów, stan resursu silników lotniczych/ i czas na przygotowanie niesprawnych samolotów;
- prawdopodobnego odejścia samolotów do remontów i możliwości ich naprawy oraz własne propozycje w zakresie przebazowywania i rozmieszczenia sprzętu lotniczego na lotniskach;
- stanu technicznego zaopatrzenia;
- stanu materiałowo-technicznego zaopatrzenia.

Ocena sytuacji

Oceniając sytuację, dowódca DLM upewnia się w jakim stopniu każdy z jej elementów ułatwia lub utrudnia wykonanie zadania bojowego przez DLM.

W wyniku oceny sytuacji bojowej dowódca DLM powinien rozwiązać następujące podstawowe elementy decyzji:

- jaką ilością samolotów i jakimi sposobami wykonywać zadanie;
- podział sił dywizji wg czasu i sposobów działań;
- podział natężenia działań na pułki;
- ilość sił myśliwców do dyżurowania na lotniskach w poszczególnych stopniach gotowości bojowej;
- ilość i rozmieszczenie stref dyżurowania w powietrzu;

- ilość sił dyżurujących w powietrzu;
- rubieże wprowadzenia myśliwców do walki i rubieże wyprowadzenia z walki;
- rozmieszczenie punktów dowodzenia i ich przesunięcie podczas działań bojowych;
- sposoby współdziałania z naziemnymi środkami OPL;
- przedsięwzięcia w zakresie pokonywania przeciwdziałania środków OPL przeciwnika;
- przedsięwzięcia w zakresie obrony przed środkami jądrowymi;
- możliwości zabezpieczenia działań bojowych DLM;

Ocenę sytuacji przeprowadza się według następujących elementów:

a/ Ocena przeciwnika

Przeciwnika naziemnego ocenia się z punktu widzenia jego wpływu na działania bojowe DLM. W rezultacie tej oceny określa się:

- przedsięwzięcia zabezpieczenia własnych myśliwców przed przeciwdziałaniem środków OPL przeciwnika;
- rozmieszczenie stref dyżurowania w powietrzu oraz wysokości dyżurowania myśliwców w strefach;
- przedsięwzięcia zabezpieczenia własnych środków radiotechnicznych /naziemnych i samolotowych/ przed zakłóceniami przeciwnika.

Ocena przeciwnika powietrznego zawiera analizę możliwego charakteru działań lotnictwa i bezpilotowych środków napadu powietrznego w dzień i w nocy, w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych, a szczególnie z jakich kierunków, w jakim składzie i na jakich wysokościach może wykonywać działania bojowe.

Wnioski z oceny przeciwnika powietrznego mogą obejmować:

- prawdopodobną taktykę i sposoby działań nieprzyjaciela powietrznego, charakter celów powietrznych, przypuszczalny skład grupy i typy samolotów, a w związku z tym:
- rozmieszczenie stref dyżurowania w powietrzu;
- najbardziej celowe rozmieszczenie samolotów w strefach dyżurowania;
- niezbędny skład dyżurujących sił w powietrzu i na lotniskach w gotowości nr 1 i 2 w dzień i /w nocy/ w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych;
- konieczność manewru lotniskowego myśliwców i potrzebne do tego celu lotniska;
- przedsięwzięcia w zakresie walki z zakłóceniami radioelektronicznymi /naziemnymi i samolotowymi/.

b/ Ocena wojsk własnych

Podczas oceny wojsk własnych analizuje się charakter ich działań w celu określenia najbardziej odpowiednich okresów działań osłanianych wojsk. Analizuje się rozmieszczenie stref ognia artylerii plot oraz warianty i sposoby współdziałania LM z oddziałami ra-kiet przeciwlotniczych wojsk OPL. Możliwość wykorzystania radiolokacyjnych posterunków wykrywania i naprowadzania /RPWN/ w dywizjach pancernych i zmechanizowanych.

Działania sąsiednich dywizji myśliwskich ocenia się z punktu widzenia sposobu współdziałania z nimi podczas wspólnego zwalczania SNP npla, czasu i sposobu działań bojowych sąsiednich DLM, rubieży wprowadzenia i wyprowadzenia myśliwców z walki, sposobu zmiany myśliwców przy wspólnych strefach dyżurowania w powietrzu itp.

W rezultacie oceny wojsk lądowych i sąsiadów określa się:

- wpływ wojsk lądowych na działania DLM;
- położenie i przesunięcie stref dyżurowania w powietrzu w dzień /w nocy/ i wysokość dyżurowania myśliwców;
- okresy wzmożonego wysiłku osłony wojsk lądowych, a także wzmożony wysiłek sąsiednich dywizji;
- sposób dowodzenia podczas współdziałania;
- możliwość wykorzystania posterunków radiolokacyjnych wojsk lądowych do naprowadzania.

c/ Własne możliwości

Własne możliwości ocenia się z punktu widzenia najbardziej efektywnego wykorzystania sił podczas wykonywania postawionego zadania bojowego. Przy czym główną uwagę zwraca się na ocenę ilościowego składu dywizji i jej możliwości działań w dzień i w nocy, możliwej długotrwałości dyżurowania w powietrzu na różnych wysokościach, możliwości dywizji w zakresie odpierania nalotów lotnictwa przeciwnika w dzień /w nocy/ w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych. Ocenia się możliwości radiolokacyjnych środków w zakresie wykrywania celów powietrznych i naprowadzania na nie własnych myśliwców na różnych wysokościach. Oceniając możliwości dywizji, z punktu widzenia warunków bazowania w toku operacji, określa się konieczność i sposób przebazowania. Ocenia się również materiałowo-techniczne zabezpieczenie działań bojowych dywizji, obronę przeciwlotniczą węzła lotniskowego i obronę przed środkami masowego rażenia oraz

określa się przedsięwzięcia w zakresie ulepszania i udoskonalania obrony.

Wnioski z oceny sił własnych mogą obejmować:

- ilość sił zaangażowanych do wykonania zadania bojowego w dzień /w nocy/, w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych;
- skład sił myśliwców dla niszczenia pojedynczych i grupowych celów powietrznych w dzień /w nocy/, w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych;
- sposoby działań bojowych;
- natężenie działań dla pułków;
- niezbędny skład grup dyżurujących w strefach dyżurowania i na lotniskach w gotowości Nr 1 i 2 w dzień /w nocy/ w różnych warunkach atmosferycznych;
- kolejność przebazowania oddziałów dywizji w toku operacji;
- punkty dowodzenia dywizji, ich rozmieszczenie oraz sposób i kolejność przesunięcia w toku operacji;
- przedsięwzięcia w zakresie materiałowo-technicznego zabezpieczenia;
- przedsięwzięcia w zakresie wzmocnienia osłony lotnisk i obrony przed środkami masowego rażenia.

d/ Ocena warunków działań bojowych

W ocenie warunków działań bojowych rozpatruje się głównie wpływ pory roku, pory doby, warunków atmosferycznych i rzeźby terenu na działania bojowe. Wnioski z oceny warunków działań mogą być następujące:

- podział sił dywizji wg pory doby i warunków atmosferycznych odpowiednio do poziomu wyszkolenia pilotów;
- wysokość dyżurowania myśliwców w strefach;
- rozmieszczenie posterunków radiolokacyjnych i punktów dowodzenia dywizji;
- przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia lotów;
- przedsięwzięcia w zakresie pokonywania stref promieniowania radiolokacyjnego.

Na podstawie wniosków precyzowanych w rezultacie oceny każdego elementu sytuacji oraz uzgodnienia współdziałania z naziemnymi środkami OPL, dowódca dywizji precyzuje ogólny wniosek - decyzję. Wniosek ten powinien odzwierciedlać maksymalne wykorzystanie sprzyjających warunków oraz maksymalne wyeliminowanie niekorzystnych warunków na działania bojowe DLM.

Równolegle z oceną sytuacji i wypracowaniem decyzji jest organizowane współdziałanie z naziemnymi środkami OPL osłanianych wojsk. W tym celu dowódca DLM wyznacza grupę operacyjną DLM,

udzielającej wytycznych i wysyła do szefa OPL osłanianej armii celem uzgodnienia i realizacji współdziałania.

Grupa operacyjna DLM udaje się do szefa OPL osłanianych wojsk z wypracowanym zarysem decyzji, który stanowi podstawę do opracowania przez szefa OPL planu osłony wojsk.

W zależności od konkretnej sytuacji bojowej i w warunkach kiedy DLM działa przez dłuższy okres w tym samym rejonie, wypracowanie decyzji może odbywać się w formie skróconej. To znaczy, że dowódca dywizji rozpatruje w procesie wypracowania decyzji tylko te elementy, które są dla niego nowe i mają decydujący wpływ na jej podjęcie. W tym wypadku może on również wysłuchiwać tylko niektórych oficerów sztabu i szefów służb.

Uzgodnienie współdziałania z szefem OPL osłanianych wojsk i sąsiadami

Problematyka ~~realizacji~~ zadań ogniowych w strefie OPL armii rozpatrywana jest na szczeblu DLM i szefostwa OPL armii. W tym celu organizuje się wspólne stanowisko dowodzenia OPL armii.

Rozpatrywanymi problemami podczas organizacji współdziałania między DLM a szefostwem OPL osłanianych wojsk mogą być: 4.2

- rozmieszczenie stref ognia oddziałów rakiet przeciwlotniczych i ich przesunięcie w toku działań;
- sposób działań myśliwców w strefie ognia rakiet przeciwlotniczych;
- sposób przelotu LM DLM przez strefy ognia rakiet przeciwlotniczych;
- sygnały współdziałania między myśliwcami i oddziałami rakiet p/lotniczych oraz sposób ich przekazywania;
- możliwości wykorzystania środków radiotechnicznych wojsk OPL do naprowadzania myśliwców, szczególnie przy nalotach celów na małych wysokościach;
- w jakich okresach działań wojsk lądowych wymagane jest zwiększenie natężenia działań bojowych DLM;
- sposób podziału celów między myśliwce a rakiety przeciwlotnicze;
- sposób prowadzenia wzajemnej informacji środkami łączności, kryptonimy itp.

Podczas współdziałania myśliwców z oddziałami rakiet przeciwlotniczych przewiduje się sygnały, oznaczające:

- wyjście myśliwców w strefę ognia rakiet przeciwlotniczych zabronione lub zezwolone;

- jednoczesne działanie myśliwców i rakiet przeciwlotniczych na jeden cel;
- cel Nr ..... atakują myśliwce;
- cel Nr ..... ostrzeliwują rakiety.

Po uzgodnieniu współdziałania między LM DLM a naziemnymi środkami OPL armii, opracowuje się plan osłony wojsk, na który oficerowie grupy opcracyjnej DLM wrysowują dane dotyczące lotnictwa myśliwskiego.

Współdziałanie z sąsiadami:

Obejmuje ono uzgodnienie wysiłków wg miejsca /stref działań bojowych/, a przy działaniach w jednej strefie uzgodnienie wspólnych działań wg czasu, celów i kolejności wprowadzenia do walki, wysokości i kierunku wejścia i wyjścia ze strefy.

W celu realizacji współdziałania z sąsiednimi dywizjami myśliwskimi dowódca DLM powinien wiedzieć z jakimi dywizjami będzie współdziałał, znać rubieże i kolejność wprowadzenia do walki myśliwców współdziałających dywizji, sposób dowodzenia - w tym i podział celów między myśliwce współdziałających dywizji podczas działań w jednej strefie oraz lotniska zapasowe dla współdziałających dywizji a także sygnały współdziałania.

Wyliczone zagadnienia, z zasady będą doprowadzane do dowódcy dywizji przez sztab AL. Jednakże nie wyklucza się możliwości, iż niektóre z tych zagadnień mogą być uzgodnione bezpośrednio przez dowódców dywizji lub wyznaczonych oficerów. Do realizacji współdziałania nieodzowne jest posiadanie na SD współdziałających dywizji wspólnych map kodowych oraz tablic rozmówniczych i radiosygnałów.

Organizacja współdziałania wewnątrz DLM

Współdziałanie wewnątrz DLM sprowadza się do realizacji wzajemnie uzgodnionych działań podczas wykonywania postawionego przed dywizją zadania. Uzgodnione działanie pułków osiąga się w drodze określenia dla nich zadań i ustalenia kolejności ich wykonania poprzez wyznaczenie sposobów, czasu i miejsca działań oraz bezpośrednie dowodzenie myśliwcami z punktów dowodzenia. W szczególności dla każdego pułku dywizji może być wydzielony czas działań określonym sposobem.

Organizacja współdziałania między pułkami wewnątrz DLM odbywa się w czasie postawienia zadań bojowych pułkom i uaktualniana jest w toku działań bojowych.

Po uzgodnieniu współdziałania, grupa operacyjna DLM dostarcza dowódcy DLM dane dotyczące uzgodnionego współdziałania między LM a naziemnymi środkami OPL. Dowódca po przeprowadzeniu oceny sytuacji i otrzymaniu danych dotyczących współdziałania

z naziemnymi środkami OPL może podjąć ostateczną decyzję na wspólne zwalczanie SNP nieprzyjaciela.

Podjęcie decyzji przez dowódcę DLM na działania bojowe

Decyzja dowódcy DLM na działania bojowe podczas wykonywania zadania osłony wojsk powinna zawierać:

1. Myśl przewodnią działań: kiedy, w jakim składzie /ilość i typy samolotów/, w jakim celu, przy pomocy jakich sposobów działań bojowych wykonać zadania bojowe, w jakich okresach działań osłanianych wojsk wzmocnić osłonę, jakimi siłami dyżurującymi w powietrzu i na lotniskach w dzień /w nocy/, w zwykłych i trudnych warunkach atmosferycznych wg stopni gotowości bojowych.
2. Zadania pułków: kiedy, w jakim składzie, przy pomocy jakich sposobów działań bojowych, jakie wykonywać zadania, w jakim czasie i jakimi siłami dyżurować na ziemi /wg stopni gotowości bojowych/ i w powietrzu /w jakich strefach i na jakich wysokościach/, natężenie działań bojowych.
3. Sposób i kolejność wykonywania zadania pułkami w dzień i w nocy w różnych warunkach pogody oraz kolejność i sposób przebazowania w toku operacji.
4. Sposób współdziałania z sąsiednimi DLM oraz środkami obrony przeciwlotniczej wojsk lądowych /wydzielone siły do współdziałania i rubieże wprowadzenia do walki/.
5. Sposób dowodzenia na ziemi: kto i skąd dowodzi, miejsce rozmieszczenia i oś przesunięcia punktów dowodzenia dywizji, sposób podziału celów na pułki, sposób przekazywania dowodzenia.
6. Zadania w zakresie zabezpieczenia działań bojowych.
7. Czas, miejsce i sposób przekazywania meldunków.

Opracowanie decyzji i przekazanie jej podwładnym.

Po wypracowaniu przez dowódcę DLM decyzji na działania bojowe i zatwierdzeniu jej przez dowódcę AL, sztab dywizji obowiązany jest w krótkim czasie opracować decyzję dowódcy w formie dokumentu i we właściwym czasie doprowadzić ją do wykonawców. W opracowaniu decyzji biorą udział szefowie wydziałów i służb dywizji.

Na podstawie decyzji dowódcy - sztab DLM w zależności od sytuacji opracowuje następujące dokumenty:

- rozkaz bojowy lub zarządzenie bojowe;
- plan działań bojowych;

- zarządzenie nawigatorskie;
- zarządzenie łączności UL;
- zarządzenie bojowe do obrony przed bronią masowego rażenia.

Uwzględniając ograniczony czas, jakim może dysponować dywizja na przygotowanie do działań we współczesnych warunkach, ilość opracowanych przez dywizję dokumentów może być skrócona w ten sposób, że niektóre z danych zawartych w w/w dokumentach mogą być wskazane na mapie.

Najbardziej celowo jest decyzję dowódcy DLM opracować graficznie na mapie w formie planu działań bojowych.

Plan działań bojowych DLM

Plan działań bojowych DLM jest podstawowym dokumentem planowania i organizacji działań bojowych w DLM. Opracowuje go wydział operacyjny DLM przy współudziale innych oficerów i szefów służb.

Plan działań bojowych powinien zawierać wszystkie podstawowe elementy decyzji dowódcy DLM, odpowiednio rozwinięte i sprecyzowane.

Plan działań bojowych opracowywany jest po powzięciu przez dowódcę DLM decyzji i zatwierdzany przez przełożonego.

Plan działań bojowych DLM jest dokumentem do użytku wewnętrznego DLM, opracowany graficznie na mapie 1:500 000 i uzupełniony w formie tekstualnej z odpowiednimi wykresami i tabelami. Plan działań bojowych DLM w zasadzie winien być opracowany w dwóch egzemplarzach z przeznaczeniem na SD i WSD DLM. Plan działań bojowych winien zawierać:

- dane o nieprzyjacielu /bazowanie lotnictwa, rozmieszczenie OPL i WRT ich skład i możliwości, spodziewane kierunki nalotu itp/;
- zadanie bojowe DLM;
- strefę działań bojowych DLM;
- strefy dyżurowania, patrolowania i SKW;
- lotniska bazowania i zapasowe poszczególnych pułków;
- manewr lotniskowy;
- stanowisko dowodzenia i posterunki naprowadzania;
- ugrupowanie bojowe rakiet przeciwlotniczych;
- rubieże wprowadzenia lotnictwa myśliwskiego do walki;
- rubieże współdziałania;
- rubieże przekazywania dowodzenia dla sąsiednich DLM;
- zasięgi radiolokacyjnego pola naprowadzania dla określonych wysokości;
- zasięgi wykrywania radiolokacyjnych środków nieprzyjaciela na poszczególnych wysokościach;

- ugrupowanie posterunków radiolokacyjnych zasadniczych i zapasowych oraz manewr nimi;
- stan sił i środków DLM;
- plan użycia lotnictwa myśliwskiego;
- zagadnienia współdziałania z naziemnymi środkami OPL i sąsiadami;
- plan organizacji dowodzenia i łączności;
- plan obrony i ochrony wojsk DLM przed środkami masowego rażenia.

Przykładowy plan działań bojowych - załącznik nr 4.

Podział sił dywizji według czasu i sposobów działań bojowych odzwierciedla się w planie działań bojowych w odpowiedniej tabeli.

Podstawowe elementy z planu działań bojowych DLM powinny znaleźć się w opracowanym wspólnie z szefostwem OPL planie obrony przeciwlotniczej armii.

Postawienie zadania bojowego

Dowódca DLM może stawiać zadanie bojowe dowódcom pułków osobiście na SD DLM z kolejnym wręczeniem rozkazu lub zarządzenia bojowego. Taka forma stawiania zadania bojowego przez dowódcę DLM będzie stosowana najczęściej przed rozpoczęciem działań bojowych lub rozpoczęcia kolejnej operacji przez wojska lądowe.

Dowódca DLM może stawiać zadania bojowe dowódcom pułków na SD pułkowym osobiście lub poprzez wyznaczonego oficera z DLM z kolejnym wręczeniem zarządzenia bojowego. Taka forma postawienia zadania bojowego dla pułków może mieć miejsce w czasie prowadzenia działań bojowych.

Dowódca DLM może stawiać zadanie bojowe dowódcom plm przez techniczne środki łączności co będzie często stosowane podczas prowadzenia działań bojowych.

Treść i kolejność zagadnień podczas stawiania zadań przez dowódcę DLM może być następująca.

W podobnej kolejności opracowuje się również rozkaz bojowy.

1 - Działanie wojsk przeciwnika i przebieg linii frontu, oczekiwany charakter działań lotnictwa przeciwnika i prognoza pogody.
2 - Zadanie bojowe dywizji i zamiar działań dowódcy DLM.
3 - Zadanie bojowe sąsiednich współdziałających dywizji myśliwskich.
4 - Zadania bojowe pułków: kiedy, w jakim składzie i jakimi sposobami działań wykonywać zadania, w jakim czasie i jakimi siłami dyżurować na lotniskach i w powietrzu /w jakich strefach i na jakich wysokościach/, natężenie działań bojowych, rubieże wprowadzenia do walki.

—Stopnie i czas gotowości bojowej dla pułków /eskadr/.
—Sposób i kolejność wykonywania zadania bojowego przez pułki.
-Sposób współdziałania z naziemnymi środkami OPL wojsk i sąsiednimi związkami lotniczymi.
—Sposób dowodzenia: wykaz punktów dowodzenia, miejsca ich rozmieszczenia i kolejność przesunięcia, sposób przekazywania dowodzenia, miejsce dowódcy dywizji.
—Lotniska wydzielone do manewru i wskazówki ich wykorzystania.
—Sposób przedstawienia meldunków z działań bojowych.

Objętość i treść rozkazu bojowego w każdym wypadku zależy od sytuacji. Dane, które są już znane wykonawcom, mogą być w rozkazie bojowym pominięte.

Zadania w zakresie zabezpieczenia działań bojowych doprowadza się do podległych oddziałów w drodze oddzielnych wskazówek i zarządzeń.

W toku działań bojowych, zadania bojowe dla pułków stawia się na każdy dzień /noc/ w formie zarządzenia bojowego.

Zabezpieczenie działań bojowych

Zabezpieczenie działań bojowych DLM organizuje sztab wspólnie z szefami służb DLM w oparciu o decyzję dowódcy DLM i poszczególne wytyczne armii lotniczej.

Celem zabezpieczenia działań bojowych DLM jest niedopuszczenie do niespodziewanego uderzenia nieprzyjaciela oraz stworzenia wszystkich warunków do wykonania postawionego przed DLM zadania.

Zabezpieczenie działań bojowych DLM dzieli się na:
a/ bojowe;
b/ specjalne;
c/ materiałowo-techniczne i lotniskowe;
d/ inżynieryjne;
e/ medyczno-sanitarne.

Bojowe zabezpieczenie działań obejmuje:
- rozpoznanie i powiadamianie wojsk;
- obrona przed bronią masowego rażenia;
- maskowanie;
- obrona i ochrona naziemna lotnisk i innych obiektów.

Rozpoznanie nieprzyjaciela jest jednym z ważniejszych elementów zabezpieczenia bojowego i powinno ono w każdej sytuacji dostarczyć wiarygodnych danych o nieprzyjacielu powietrznym. W zależności od użytych środków, rozpoznanie dzieli się na: radioelektroniczne, radiolokacyjne, powietrzne i obserwację wzrokową.

W celu uprzedzenia wojsk o napadzie broni masowego rażenia i zagrożenia skłażeniem promieniotwórczym terenu organizuje się specjalne rodzaje rozpoznania, które prowadzą etatowe i nieetatowe pododdziały,

Powiadamianie o środkach napadu powietrznego nieprzyjaciela prowadzone jest w specjalnej sieci radiowej "sieci powiadamiania". Powiadamianie rozpoczyna się od momentu wykrycia celu przez posterunki obserwacji wzrokowej lub radiolokacyjnej z takim wyliczeniem, by umożliwić skuteczne ich zwalczanie na określonych rubieżach.

Obronę przed bronią masowego rażenia organizuje się w celu niedopuszczenia do porażenia wojsk bronią jądrową, chemiczną i bakteriologiczną lub zmniejszenia skutków jej działania.

Przedsięwzięcia obrony przed bronią masowego rażenia wykonuje się bezpośrednio siłami oddziałów i pododdziałów DLM, w specyficznych wypadkach siłami przydzielonych wojsk inżynieryjnych i chemicznych. Przedsięwzięcia te obejmują:

- wykrywanie przygotowań nieprzyjaciela do użycia broni masowego rażenia;
- powiadamianie wojsk o niebezpieczeństwie użycia broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela;
- ciągłe rozpoznanie skażeń;
- rozśrodkowanie i maskowanie wojsk;
- inżynieryjną rozbudowę lotnisk i stanowisk dowodzenia;
- wyposażenie wojsk w indywidualne środki obrony przeciwchemicznej;
- likwidację skutków użycia broni masowego rażenia.

Obronę wojsk DLM przed bronią masowego rażenia organizuje się na podstawie dywizyjnego planu obrony wojsk przed bronią masowego rażenia.

Maskowanie prowadzi się ciągle w celu ukrycia przed nieprzyjacielem rozmieszczenia lotnisk, SD, RPWN itp. Maskowaniu w DLM podlegają szczególnie: lotniska, stanowiska dowodzenia, posterunki radiolokacyjne, praca urządzeń radiolokacyjnych i łączności radiowej. Najlepsze rezultaty maskowania uzyskuje się przez pozorowanie, które może być prowadzone w systemie radiolokacyjnym łączności radiowej oraz budowie pozornych lotnisk, SD i RPWN. Przedsięwzięcia te wykonuje szczebel nadrzędny przy współudziale sił i środków DLM.

Obrona i ochrona naziemna - organizowana zawsze, mająca na celu uniemożliwienie wykonania niespodziewanego ataku grup dywersyj-

nych, desantów powietrznych, małych oddziałów nieprzyjaciela na lotniska, stanowiska dowodzenia, posterunki radiolokacyjne, składy, magazyny itp.

W ramach tych przedsięwzięć wystawia się odpowiednie placówki i posterunki, wyznacza się odpowiednie sektory obrony, określa się kolejność działań, prowadzenia ognia itp. Obronę i ochronę naziemną lotnisk prowadzi się w zależności od sytuacji własnymi siłami lub do tego celu specjalnie przydzielonymi pododdziałami z wojsk lądowych lub OTK. Wszystkie zagadnienia obrony i ochrony naziemnej reguluje plan obrony naziemnej DLM.

Zabezpieczenie specjalne obejmuje:

- nawigatorskie ubezpieczenie działań lotnictwa myśliwskiego;
- ubezpieczenie meteorologiczne.

Zabezpieczenie nawigatorskie polega na:

- przygotowaniu pod względem nawigatorskim personelu latającego, składu osobowego stanowisk dowodzenia i punktów naprowadzania.

Zabezpieczenie materiałowo-techniczne i lotniskowe działań polega na:

- zabezpieczeniu materiałowym jednostek w sprzęt lotniczy, inżynieryjny, chemiczny, amunicję lotniczą, paliwo, żywność, umundurowanie itp;
- zabezpieczeniu technicznym - utrzymaniu sprzętu i urządzeń w pełnej gotowości eksploatacyjnej, prowadzeniu przeglądów profilaktycznych, napraw, ewakuacji niesprawnego sprzętu uzbrojenia itp;
- remoncie i eksploatacji lotnisk.

Oddziały DLM w zależności od rodzajów środków materiałowych, zaopatrywane są przez składnice dywizji lotnictwa myśliwskiego, składnice armii lotniczej i składnice armii ogólnowojskowej.

W niektórych wypadkach mogą być one zaopatrywane bezpośrednio z zakładów przemysłowych kraju.

Jeżeli chodzi o poszczególny asortyment sprzętu lotniczego, to oddziały DLM są zaopatrywane następująco:

- silniki, uzbrojenie, amunicja lotnicza, zbiorniki dodatkowe oraz sprzęt lotniczy - ze składnicy sprzętu lotniczo-technicznego AL;
- sprzęt łączności, radioelektroniczny i kontrolno-przemysłowy ze składnicy sprzętu AL;
- sprzęt elektrogazowy i samochodowy /dystrybutory tlenowe, kompresory powietrzne, rozruszniki elektryczne, akumulatory lotniskowe i pokładowe, sprzęt ratowniczy i wysokościowy/ ze składnicy sprzętu AL;

- paliwa lotnicze, samochodowe, smary, oleje i płyny specjalne - ze składnicy MPS AL, często wprost z zakładów gospodarki narodowej.

Środki materiałowe typu ogólnowojskowego jak: żywność, sprzęt żywnościowy, umundurowanie wojskowe i specjalne ze składnic armii ogólnowojskowej.

W ramy materiałowo-technicznego zabezpieczenia wchodzi również materiałowo-techniczne zabezpieczenie manewru lotniskowego, realizowane przez bataliony zaopatrzenia, dywizjony techniczne i dywizjony dowodzenia lotami.

W celu zapewnienia natychmiastowego wprowadzenia pułków lotniczych spod uderzenia nieprzyjaciela, każdy pułk lotnictwa myśliwskiego na lotnisku zapasowym posiada komendę lotniska zapasowego /KLZ/. Komenda lotniska zapasowego jest w stanie przyjąć i zabezpieczyć działania bojowe pułku lotniczego na jeden pułkowy lot praktycznie do czasu przybycia czołówki zaopatrzenia.

W czasie działań wojennych czołówka zaopatrzenia przybywa na nowe lotnisko pierwsza i organizuje przyjęcie samolotów.

Zabezpieczenie inżynieryjne ma na celu zapewnienie oddziałom DLM dogodnych warunków do prowadzenia działań bojowych, ochrony sprzętu i stanu osobowego przed środkami masowego rażenia a także zapewnienie skrytego rozmieszczenia wojsk i ich manewru.

Zabezpieczenie inżynieryjne obejmuje:

- inżynieryjne rozpoznanie terenu;
- budowę ukryć dla sprzętu i ludzi na lotniskach; stanowiskach
- dowodzenia i posterunkach radiolokacyjnych;
- przygotowanie dróg zapewniających manewr w rejonie lotnisk i SD;
- maskowanie SD i lotnisk, budowa obiektów pozornych;
- przygotowanie umocnień do obrony naziemnej;
- wykonanie przejść w terenie skażonym;
- zaopatrzenie oddziałów w sprzęt i środki inżynieryjne;
- zaopatrzenie wojsk w wodę.

Zagadnienia zabezpieczenia inżynieryjnego reguluje - zarządzenie szefa sztabu DLM w sprawie inżynieryjnej rozbudowy w oddziałach.

IV. DOWODZENIE DZIAŁANIAMI BOJOWYMI DLM

1. Praca dowódcy i sztabu w zakresie dowodzenia dywizją w toku działań bojowych

Dowodzenie jednostkami LM, wykonującymi zadanie osłony wojsk i obiektów frontu, realizuje dowódca AL drogą stawiania i precyzowania zadań bojowych dywizjom lotnictwa myśliwskiego.

Dowodzenie DLM podczas zwalczania środków napadu powietrznego jest realizowane w sposób scentralizowany przez dowódcę DLM na podstawie wytycznych dowódcy AL, zgodnie z planem obrony powietrznej wojsk i planem współdziałania rodzajów psłanianych wojsk.

Dowódca DLM podczas dowodzenia działaniami bojowymi powinien znajdować się na SD DLM w rejonie węzła lotniskowego lub na WSD DLM w rejonie SD OPL osłanianej armii. Jeżeli dowódca DLM dowodzi z SD DLM, to na WSD znajduje się wraz z grupą operacyjną zastępca dowódcy DLM d/s liniowych. Praca dowódcy i sztabu dywizji w zakresie dowodzenia podległymi oddziałami w toku działań bojowych będzie determinowana konkretnymi warunkami sytuacji.

W toku działań bojowych dowódca dywizji ocenia sytuację i podejmuje decyzję w bardzo krótkim czasie, często natychmiast. Opóźnienie w podjęciu decyzji i podaniu komendy na wywołanie myśliwców w powietrze lub ich skierowanie ze stref dyżurowania na przechwycenie konkretnego celu powietrznego może doprowadzić do nie wykonania zadania. Złożone warunki i często zmieniająca się sytuacja powietrzna, a także ograniczony czas na powzięcie decyzji i doprowadzenie jej do wykonawców wymagają bardzo sprawnej, a dokładnej i zgranej pracy dowódcy i sztabu dywizji. Szybkość powzięcia podstawowych decyzji w tych warunkach osiąga się w ten sposób, że dowódca DLM prowadzi ciągłą ocenę wszystkich elementów sytuacji. W wypadku pojawienia się celów powietrznych w strefie działań bojowych dywizji, dowódca dywizji ocenia tylko te elementy sytuacji, które są dla dowódcy nowe, w szczególności ocenia konkretnego przeciwnika i własne możliwości w zakresie jego niszczenia /odpierania/ oraz dowodzenia myśliwcami. W czasie oceny nieprzyjaciela powietrznego analizuje się: prędkość, wysokość i kierunek lotu celów, odległość celu od osłanianych wojsk i czas lotu oraz oczekiwane przeciwdziałanie nieprzyjaciela. Na podstawie takiej analizy, wspólnie z szefem OPL wojsk określa się działanie nieprzyjaciela:

- możliwe działanie przeciwnika powietrznego w strefie działań bojowych DLM;

- cele do niszczenia przez myśliwce, naziemne środki OPL;
- konieczną ilość sił myśliwców do niszczenia celów;
- przedsięwzięcia w zakresie realizacji decyzji /dowodzenia/.

Siły własne i ich możliwości ocenia się w odniesieniu do ilości i położenia własnych myśliwców w powietrzu i na lotniskach, ich możliwości w zakresie przechwytywania wykrytych celów, możliwości punktów dowodzenia w zakresie realizacji naprowadzania. Ocenia się ponadto działanie rakiet przeciwlotniczych i sąsiednich DLM, a także wpływ warunków meteorologicznych i sytuacji skażeń na przechwycenie celów powietrznych.

W rezultacie takiej oceny określa się:
- możliwy charakter działań przeciwnika powietrznego w strefie działań bojowych DLM;
- ile myśliwców może uczestniczyć w przechwyceniu wykrytych celów powietrznych;
- ilości sił do przechwycenia każdego celu;
- ilości sił myśliwców jaką należy wywołać z lotniska;
- z jakich punktów realizować dowodzenie;
- wariant, sposób współdziałania z oddziałami rakiet przeciwlotniczych;
- przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia myśliwców przed przeciwdziałaniem przeciwnika.

Na podstawie oceny sytuacji dowódca lub jego zastępca na WSD precyzuje decyzję, która zawiera:
- cele, które należy zwalczać w pierwszej kolejności;
- jakie siły wprowadzić do walki i z których pułków /z których stref dyżurowania/ na każdy cel;
- sposób i rubieże wprowadzenia do walki myśliwców;
- z których punktów realizować naprowadzanie;
- sposób współdziałania z oddziałami rakiet przeciwlotniczych i sąsiednimi DLM;
- przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia własnych myśliwców przed przeciwdziałaniem myśliwców i naziemnych środków OPL przeciwnika;
- niezbędna ilość sił na lotniskach w poszczególnych stopniach gotowości bojowej.

Ponadto w toku odpierania nalotu mogą być podejmowane decyzje na:
- przecelowanie myśliwców na inne cele;
- wyprowadzenie myśliwców z walki;

- przekazanie dowodzenia na inne punkty naprowadzania;
- wykonanie manewru lotniskowego.

W toku działań bojowych podczas osłony wojsk powinna mieć miejsce ścisła, ciągła współpraca między dowódcą lub zastępcą dowódcy DLM a szefem wojsk OPL osłanianej armii w zakresie podejmowania decyzji na działania bojowe, a mianowicie:
- na jakie cele działać;
- miejsce /rubież/ wprowadzenia do walki myśliwców lub rubież odpalania rakiet przeciwlotniczych;
- konieczność działań myśliwców w strefie ognia rakiet przeciwlotniczych;
- położenie własnych myśliwców w powietrzu;
- charakterystyka celów.

Za najważniejsze zagadnienie podlegające stałemu uzgadnianiu między LM i rakietami przeciwlotniczymi należy uważać podział celów.

Zadania bojowe dla pułków w toku działań bojowych DLM stawia w formie krótkich zarządzeń ze wskazaniem stopnia gotowości, ilości sił na wylot do strefy dyżurowania w powietrzu lub na przechwycenie, lotniska manewru i punkt, który będzie naprowadzał samoloty pułku.

Dowodzenie pułkami lotnictwa myśliwskiego w zakresie zwalczania celów powietrznych może być realizowane bezpośrednio z WSD lub też za pośrednictwem SD DLM. Nie wyklucza się również sytuacji, w której dowodzenie grupami ze stref dyżurowania może być realizowane zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami przez nawigatora RPWN.

Informowanie pułków o położeniu wojsk i sytuacji powietrznej powinno odbywać się systematycznie w miarę zachodzących zmian w sytuacji.

W toku działań bojowych ważną rolę spełnia sztab dywizji.

Podstawowymi zagadnieniami podlegającymi rozwiązaniu przez sztab dywizji w tym okresie są:
- szybkie zbieranie i opracowywanie danych o sytuacji powietrznej oraz wykrycie zamiaru działań przeciwnika;
- stała ewidencja położenia własnych oddziałów i grup w powietrzu i na lotniskach oraz gotowość do jej zameldowania dowódcy w dowolnym czasie;
- przekazywanie podległym oddziałom i pododdziałom /grupom/ znajdującym się w powietrzu zarządzeń i informacji w warunkach stosowania przez przeciwnika zakłóceń radiowych;
- zachowanie ciągłej łączności współdziałania ze stanowiskiem dowodzenia sąsiednich DLM i z SD osłanianych armii;

- znajomość charakteru pracy i obciążenie punktów dowodzenia dywizji oraz punktów dowodzenia sąsiednich DLM.

Oficerowie sztabu dywizji osobiście biorą udział w rozwiązywaniu takich zagadnień jak: ocena skomplikowanej sytuacji, wykonywanie niezbędnych obliczeń, kontrola i regulowanie stanu gotowości bojowych i oddziałów lotnictwa myśliwskiego.

Sztab DLM w toku działań bojowych opracowuje następujące dokumenty sprawozdawcze:
- meldunki bojowe i sprawozdawcze;
- sprawozdanie łączności;
- meldunki o składzie bojowym DLM;

Dokumenty te mogą być opracowywane w formie rozwiniętej lub w formie dokumentów znormalizowanych. Oprócz tego sztab DLM prowadzi dziennik działań bojowych.

2. Pokonywanie przez myśliwce przeciwdziałania środków OPL przeciwnika podczas odpierania nalotów

Podczas osłony wojsk bardzo często myśliwce wykonują loty w strefie działań środków OPL przeciwnika, zwłaszcza w zasięgu jego rakiet przeciwlotniczych i myśliwców. Oprócz tego podczas odpierania nalotów siłami LM frontu zachodzi konieczność pokonywania przeciwdziałania myśliwców nieprzyjaciela ubezpieczających lot własnych samolotów.

Pokonywanie przez myśliwce przeciwdziałania środków OPL przeciwnika osiąga się przez:
- niszczenie środków OPL nieprzyjaciela oraz stacji radiolokacyjnych zabezpieczających dowodzenie myśliwcami i rakietami OPL;
- wybór odpowiednich miejsc rozmieszczenia stref dyżurowania w powietrzu;
- wybór odpowiedniego ugrupowania bojowego myśliwców w strefach dyżurowania i podczas lotu na przychwycenie;
- manewr myśliwców w celu zerwania ataku myśliwców nieprzyjaciela;
- wykonywanie zakłóceń radiolokacyjnych stacji myśliwców i systemu kierowania rakietami przeciwlotniczymi.

Wybór metod i środków pokonywania przeciwdziałania OPL nieprzyjaciela zależy od konkretnych warunków sytuacji oraz posiadanych sił i środków. Niszczenie naziemnych środków OPL nieprzyjaciela oraz zagłuszanie naziemnych środków radiotechnicznych realizowane jest według planu AL. Niemniej jednak dowódca DLM powinien znać przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania

radiotechnicznego prowadzone przez AL, w celu umiejętnego wykorzystania w toku działań bojowych dywizji. Pozostałe przedsięwzięcia organizuje dowódca i sztab DLM oraz dowódcy pułków podczas organizacji działań bojowych i w toku wykonywania zadań.

Dowódca i sztab DLM winni ciągle studiować i oceniać położenie sił i środków OPL nieprzyjaciela na ziemi i w powietrzu, informować o tym pułki i myśliwce znajdujące się w powietrzu, we właściwym czasie realizować niezbędne przedsięwzięcia pokonywania OPL nieprzyjaciela oraz kontrolować działania podległych oddziałów w tym zakresie.

3. Dowodzenie działaniami bojowymi DLM podczas realizacji zadań osłony wojsk

Pierwszy zmasowany nalot lotnictwa nieprzyjaciela dywizja odpiera w ścisłym współdziałaniu z wojskami OPK i sąsiednimi dywizjami myśliwskimi AL.

Współdziałanie DLM z wojskami OPK podczas odpierania pierwszego zmasowanego nalotu lotnictwa nieprzyjaciela realizuje się zgodnie z planem współdziałania opracowanym w okresie pokojowym. W zależności od warunków sytuacji, ustalonych w okresie pokojowym, system współdziałania dywizji z myśliwcami OPK może być sprecyzowany w początkowym okresie wojny przez dowódcę KOPK. Podczas działań DLM w rejonie działań bojowych KOPK wytyczne /instrukcje/ współdziałania dowódca DLM otrzymuje bezpośrednio od dowódcy KOPK. Dowodzenie myśliwcami realizuje dowódca KOKP lub według jego wskazówek dowódca DLM ze swego stanowiska dowodzenia.

Odpieranie pierwszego zmasowanego nalotu nieprzyjaciela wspólnie z LM OPK dywizja myśliwska będzie wykonywać zazwyczaj całym składem, działając zarówno z położenia dyżurowania na lotniskach jak i z położenia dyżurowania w powietrzu.

Wybór celów powietrznych oraz sposób i kolejność wprowadzenia do walki myśliwców podczas odpierania pierwszego zmasowanego nalotu nieprzyjaciela określa dowódca KOPK.

Zadanie dowódcy dywizji w tym okresie sprowadza się przede wszystkim do wprowadzenia do walki w krótkim czasie jak największej ilości myśliwców. Osiąga się to poprzez jednoczesne wprowadzenie do walki sił dywizji z wykonaniem naprowadzeń wzrokowych ze wskaźników obserwacji okrężnej jak i naprowadzeń z wykorzystaniem zautomatyzowanego systemu dowodzenia. W wypadku jeśli jednoczesne wprowadzenie do walki wszystkich wywołanych w powietrzu myśliwców jest niemożliwe, wówczas wprowadza się je do walki kolejno z przerwą czasową, zabezpieczającą nieprzerwaną

pracę wszystkich punktów naprowadzania. Kolejne wprowadzanie myśliwców do walki na jednej rubieży, możliwie maksymalnie wysuniętej w stronę przeciwnika, jest najbardziej celowe i uzasadnione podczas odpierania nalotu urzutowanego /długotrwałego/, wykonywanego z gęstością /częstotliwością/ nie przekraczającą możliwej częstotliwości wprowadzenia do walki myśliwców z jednej rubieży. Jeżeli natomiast częstotliwość nalotu przewyższa możliwą częstotliwość wprowadzenia do walki myśliwców na jednej rubieży.

Odpieranie przez DLM pierwszego zmasowanego nalotu nieprzyjaciela może być połączone z manewrem lotniskowym mającym na celu wyprowadzenie dywizji z obszaru kraju i wprowadzenie jej do rejonu objętego działaniami wojsk frontu. W tym wypadku załogi biorące udział w zwalczaniu nalotu zmasowanego po wykonaniu zadania lądują na lotniskach w strefie frontowej, w której DLM będzie wykonywać zadanie osłony wojsk. Lotniska do tego rodzaju manewru planuje się jeszcze w okresie pokojowym i uaktualnia odpowiednio do sytuacji powstałej w rezultacie pierwszego zmasowanego nalotu.

Po wykonaniu przez DLM manewru lotniskowego, wysiłki dowódcy i sztabu winny skupić się na szybkim osiągnięciu przez dywizję gotowości do działań w strefie frontowej. Zadanie na osłonę wojsk, podobnie jak manewr lotniskowy planuje się dla DLM jeszcze w okresie pokojowym. Podczas osiągania gotowości do działań z nowych lotnisk, dowódca AL precyzuje zadanie dywizji i doprowadza do dowódcy nowe zagadnienia współdziałania z naziemnymi środkami OPL oraz zagadnienia dotyczące wszelkiego rodzaju zabezpieczenia.

Do najbardziej typowych w strefie frontowej będą należeć naloty nieprzyjaciela na małych wysokościach. Przechwytywanie celów powietrznych na małych wysokościach DLM będzie wykonywać z położenia dyżurowania w powietrzu oraz sposobem samodzielnego poszukiwania i zwalczania celów powietrznych.

Uwzględniając ograniczoną odległość radiolokacyjnego wykrycia celów powietrznych na małych wysokościach dowodzenie myśliwcami odbywa się z WSD DLM a niekiedy również z RPWN dywizji ogólnowojskowej. Naprowadzanie myśliwców odbywa się za zautomatyzowanych centrów radiolokacyjnego rozpoznania i dowodzenia plm lub w bezpośrednim sąsiedztwie linii frontu radiolokacyjnych posterunków wykrywania i naprowadzania.

W czasie pojawienia się na ekranach wskaźników celów powietrznych WSD DLM podejmuje decyzję zwalczania ich posiada-

nymi w strefie dyżurowania myśliwcami i jednocześnie wywołuje w powietrze z lotniska kolejną grupę myśliwców. WSD DLM melduje dowódcy DLM, który może wnieść zmiany do tej decyzji uwzględniając wykonywane przez DLM innych zadań.

W wypadku, jeśli nieprzyjaciel wykonuje nalot większą ilością samolotów, a w strefie dyżurowania znajduje się ograniczona ilość sił, to myśliwce zwalczają przede wszystkim cele powietrzne wykonujące zakłócenia oraz cele wykonujące lot na dużej prędkości.

W trakcie podejmowania decyzji na przechwytywanie na małych wysokościach i dużych prędkościach należy uwzględnić możliwości własnych myśliwców w zakresie długotrwałości lotu i ich przestrzenne położenie w stosunku do celu, wyznaczając na przechwycenie te załogi, które posiadają najlepsze warunki przechwycenia w danej chwili.

W toku operacji wojsk frontu nieprzyjaciel może zastosować zarówno naloty niewielką ilością sił jak też wykonać nalot zmasowany.

Podstawowymi obiektami ataku z powietrza dla lotnictwa nieprzyjaciela mogą być: środki napadu jądrowego, lotnictwa na lotniskach, nacierające wojska, drugie rzuty i odwody oraz stanowiska dowodzenia. Na wykryte środki napadu jądrowego, drugie rzuty i odwody, lotnictwo nieprzyjaciela będzie prawdopodobnie stosować broń jądrową działając tak z małych, jak i z dużych wysokości. Na wojska pozostające w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem najbardziej prawdopodobne są działania nieprzyjaciela z małych wysokości. Na drugie rzuty i odwody oraz inne obiekty tyłowe frontu możliwe są również działania myśliwców z wysokości większych. Dlatego też w toku osłony nacierających wojsk dowodzenie DLM winno zapewnić możliwości zwalczania celów zarówno na małych, jak i na dużych wysokościach.

W warunkach posiadania danych o możliwym nalocie samolotów npla na małych wysokościach celowo jest organizować rozpoznanie powietrzne lotnisk npla w granicach taktycznego promienia działania myśliwców, a ponadto wzmocnić skład myśliwców, dyżurujących w powietrzu oraz wysuwać je w kierunku rubieży wykrycia nieprzyjaciela powietrznego a także stosować patrolowanie na prawdopodobnych kierunkach lotu samolotów nieprzyjaciela.

Konkretna ilość sił myśliwców w powietrzu w toku natarcia wojsk frontu będzie określona charakterem możliwych działań lotnictwa nieprzyjaciela i możliwości rakiet przeciwlotniczych w zakresie osłony nacierających wojsk. Jeśli nie oczekuje się

aktywnych działań lotnictwa nieprzyjaciela, to DLM może dyżurować w powietrzu niewielką ilością sił. W tych okresach działań osłanianych wojsk, w których oczekuje się dużej aktywności działań lotnictwa nieprzyjaciela, niezbędne jest zwiększenie ilości sił dyżurujących w powietrzu.

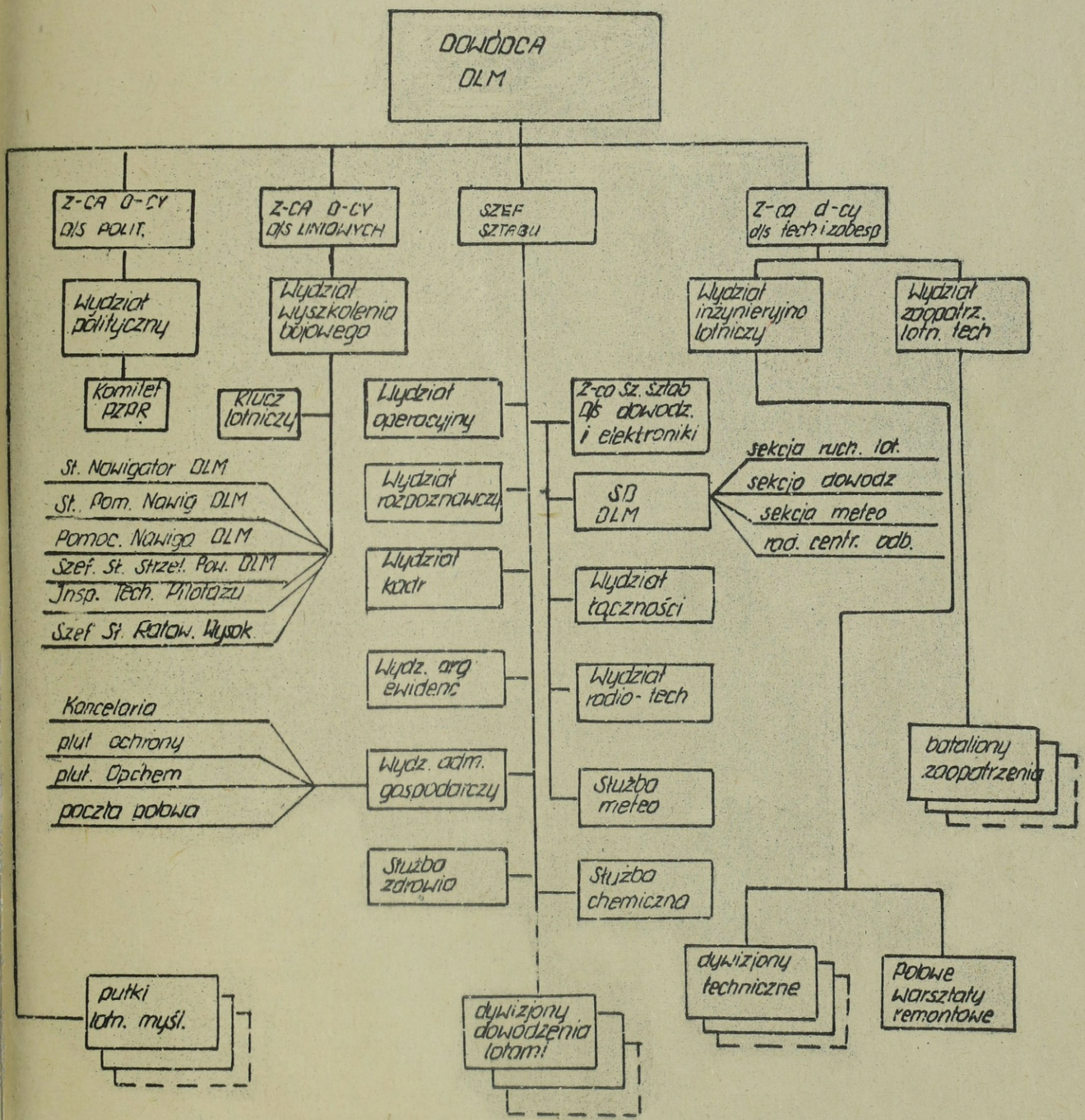
W toku wykonywania przez wojska zadania dalszego do odpierania nalotów nieprzyjaciela powietrznego będą angażowane również siły sąsiednich dywizji myśliwskich. W tym wypadku dowodzenie myśliwcami realizuje dowódca AL, który określa siły, czas i sposób działań bojowych myśliwców sąsiednich DLM, wydzielonych do potęgowania działań bojowych danej dywizji. O swej decyzji dowódca AL informuje tego dowódcę dywizji, który będzie realizował bezpośrednie dowodzenie wydzielonymi myśliwcami w toku odpierania nalotów lotnictwa przeciwnika. W szczególności będzie on określał dla tych myśliwców cele podlegające zwalczaniu, rubieże wprowadzenia do walki i punkty naprowadzania. Dowódca DLM powinien orientować się jakie konkretne myśliwce sąsiednich DLM /indeksy prowadzących/ wydziela się, miejsca ich znajdowania się i czas startu. W tym celu między SD współdziałających DLM winna być utrzymywana ciągła łączność.

Bardzo ważna jest również umiejętność organizowania dowodzenia myśliwcami podczas odpierania nalotów większej ilości samolotów lotnictwa nieprzyjaciela w nocy. Wprowadzenie myśliwców do walki możliwe jest kolejno z jednej lub kilku rubieży. Na pierwszej rubieży wprowadza się zazwyczaj myśliwce dyżurujące w powietrzu, a na następnych - startujące z lotnisk z gotowości bojowej nr 1.

Odbito w 30 egz.
Egz. nr 1-30 Bibl.Tajna
Wyk. ppłk Majcherek
Druk. ZU
Nr ks. 02530/02936/WW
Kor. M.S.

Załącznik Nr 1

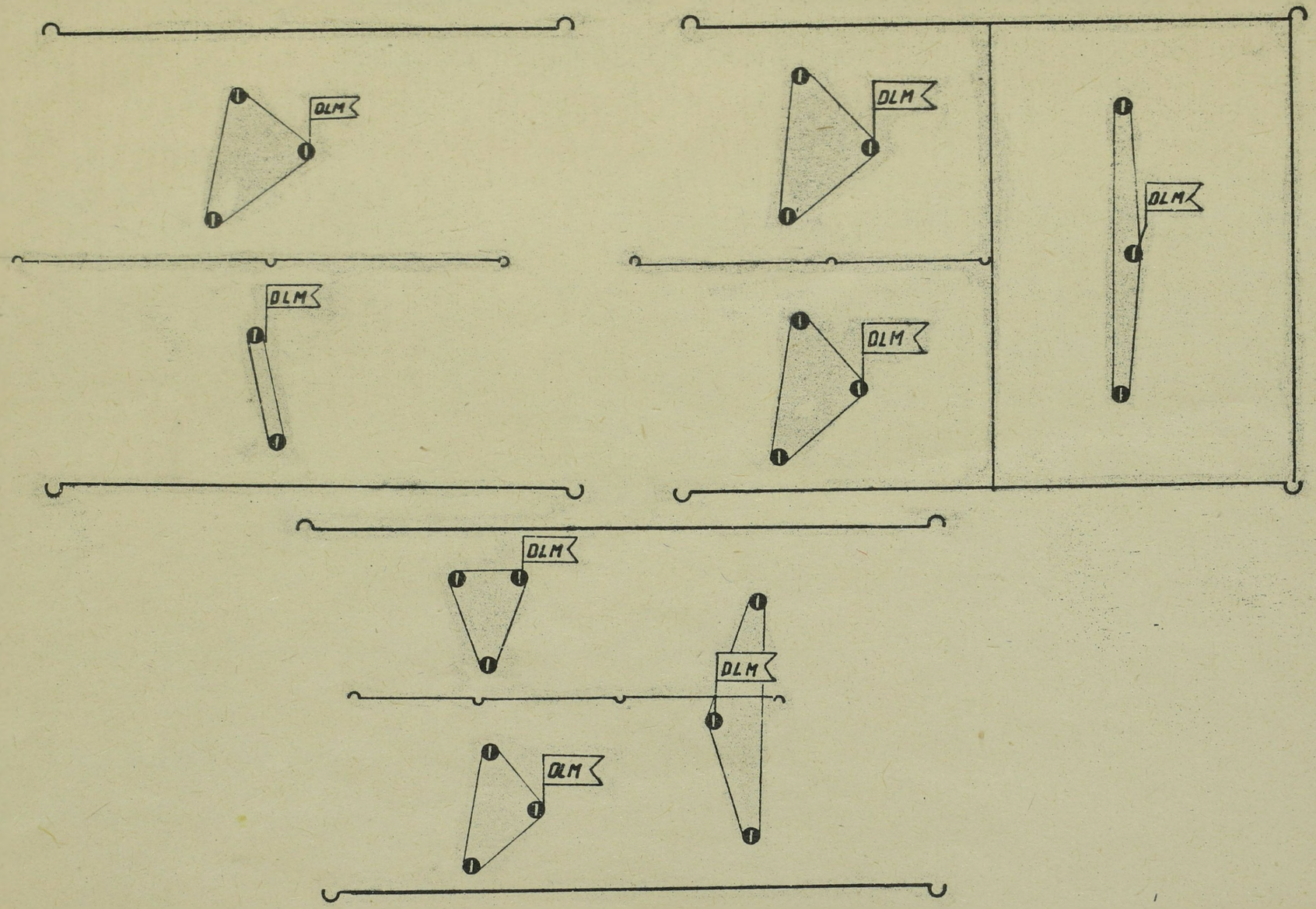
ORGANIZACJA DLM

Załącznik Nr 2

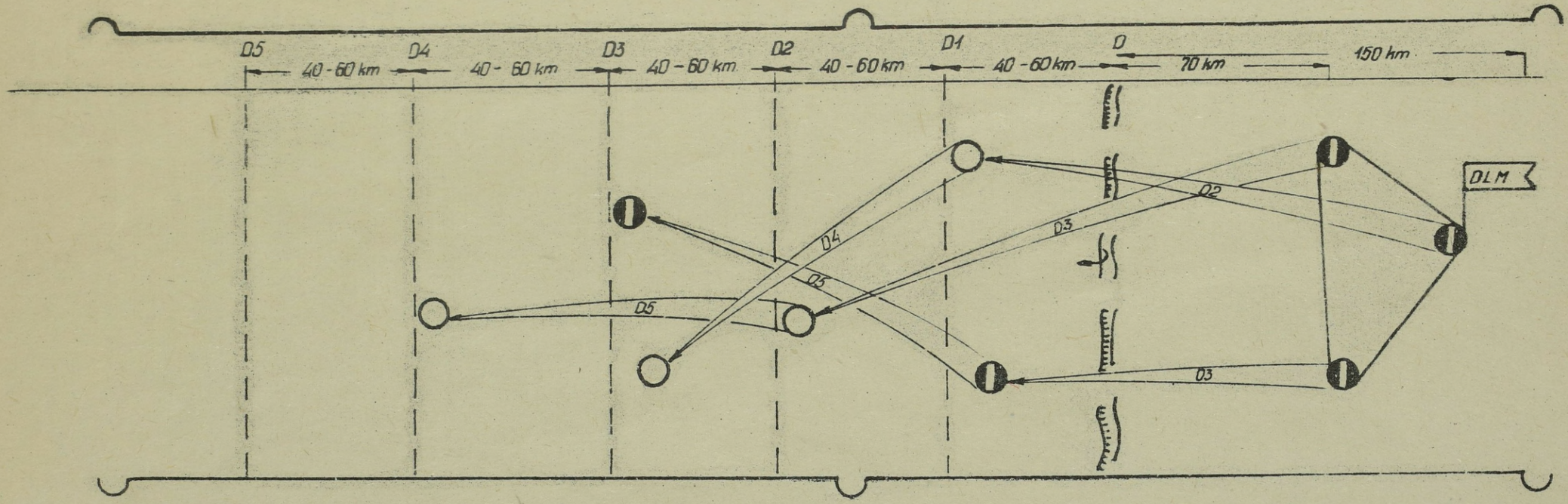
STREFY DZIAŁANIA BOJOWEGO DLM

możliwy wariant

załącznik Nr 3

BAZOWANIE DLM I MANEWR LOTNISKOWY PODCZAS OPERACJI ZACZEPNEJ

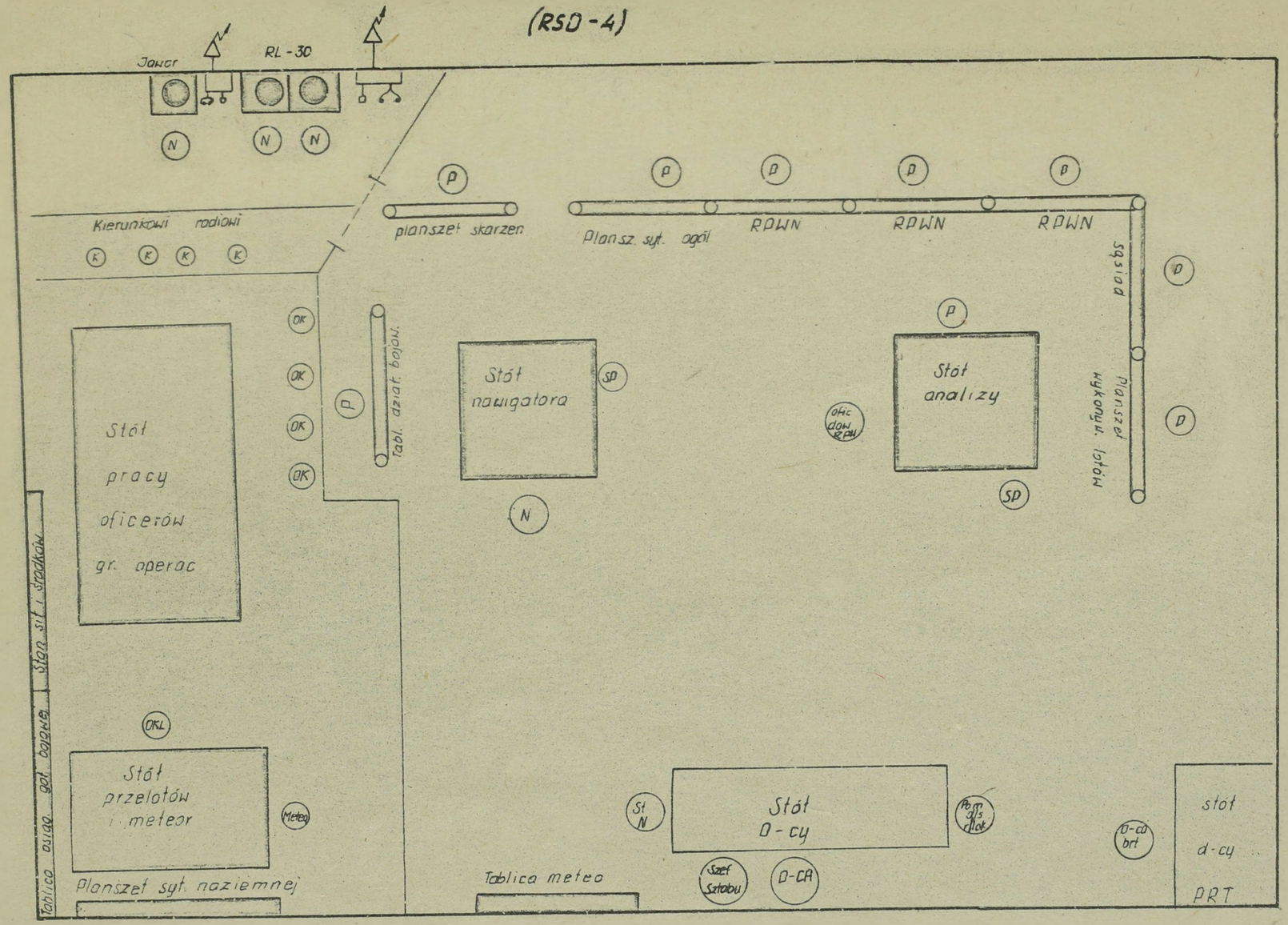
● lotnisko budowane (czas budowy 2-3 doby)

○ lotnisko adaptowane (czas adaptacji 1 doba)

Załącznik nr 4

RUCHOME STANOWISKO DOWODZENIA DLM

(RSD-4)

(OK) - oficer kierunkowy

(K) - kierunkowy radiowy

(P) planszecista

(SP) spiker

(N) nawigator

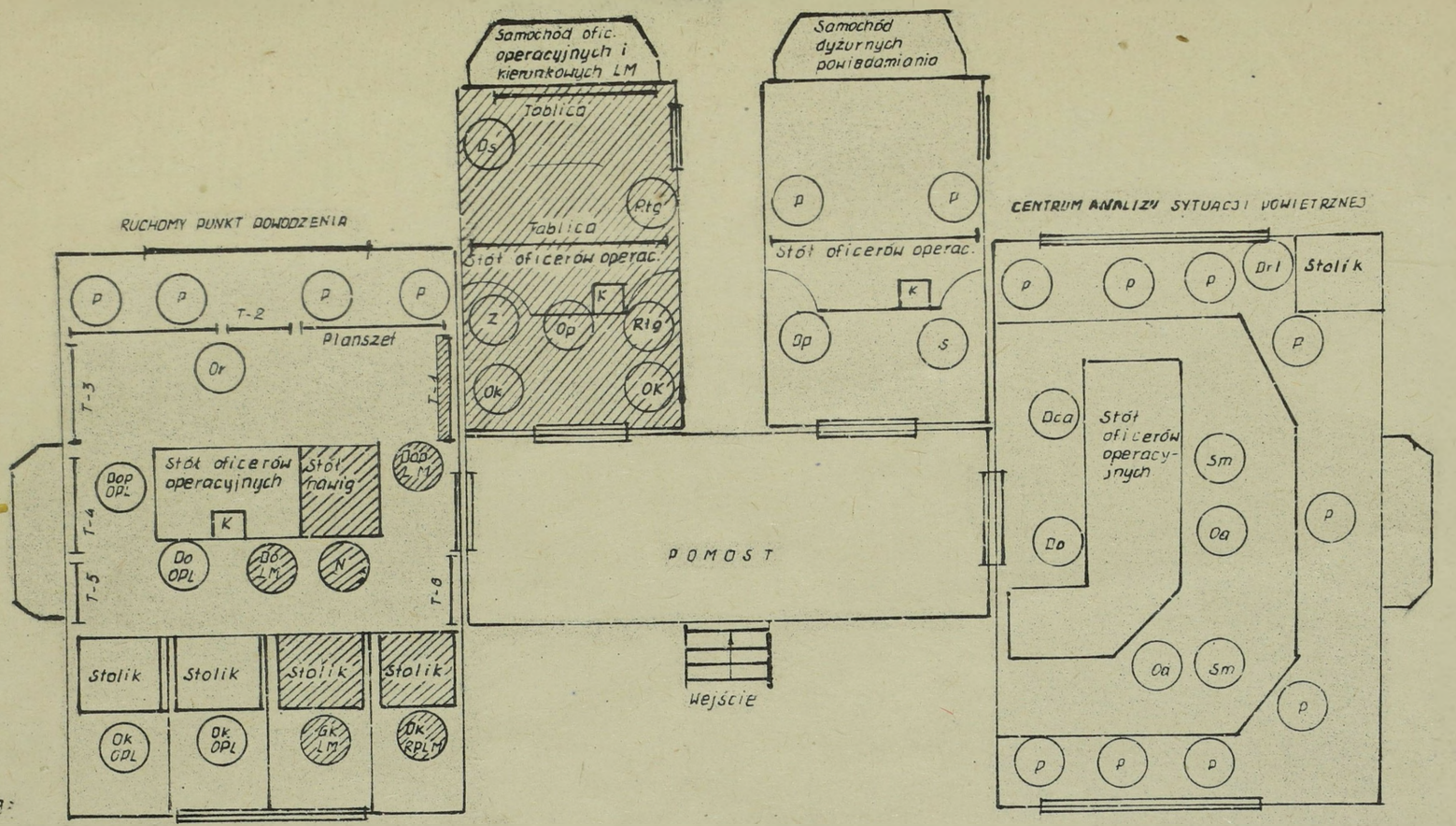
(St N) starszy nawigator

(OKL) dyżurny kierownik lotów

Załącznik Nr 5

ROZMIESZCZENIE OSÓB FUNKCYJNYCH I WAŻNIEJSZYCH URZĄDZEŃ NA SD OPL

/ wariant /

LEGENDA:

- Dp – dyżurny odpowiedzialny
- Dop – dyżurny operacyjny
- Or – oficer rozpoznawczy
- N – nawigator
- Ok – oficer kierunkowy
- Gk – główny kierunkowy
- Op – oficer operacyjny
- Ds – dyżurny synoptyk
- Z – zapisujący
- Dp – dyżurny powiadamiania
- Oa – oficer analizy
- Sm – spiker meldowania
- S – spiker
- P – planszecista
- Ptg – radiotelegrafista
- K – koncentrator

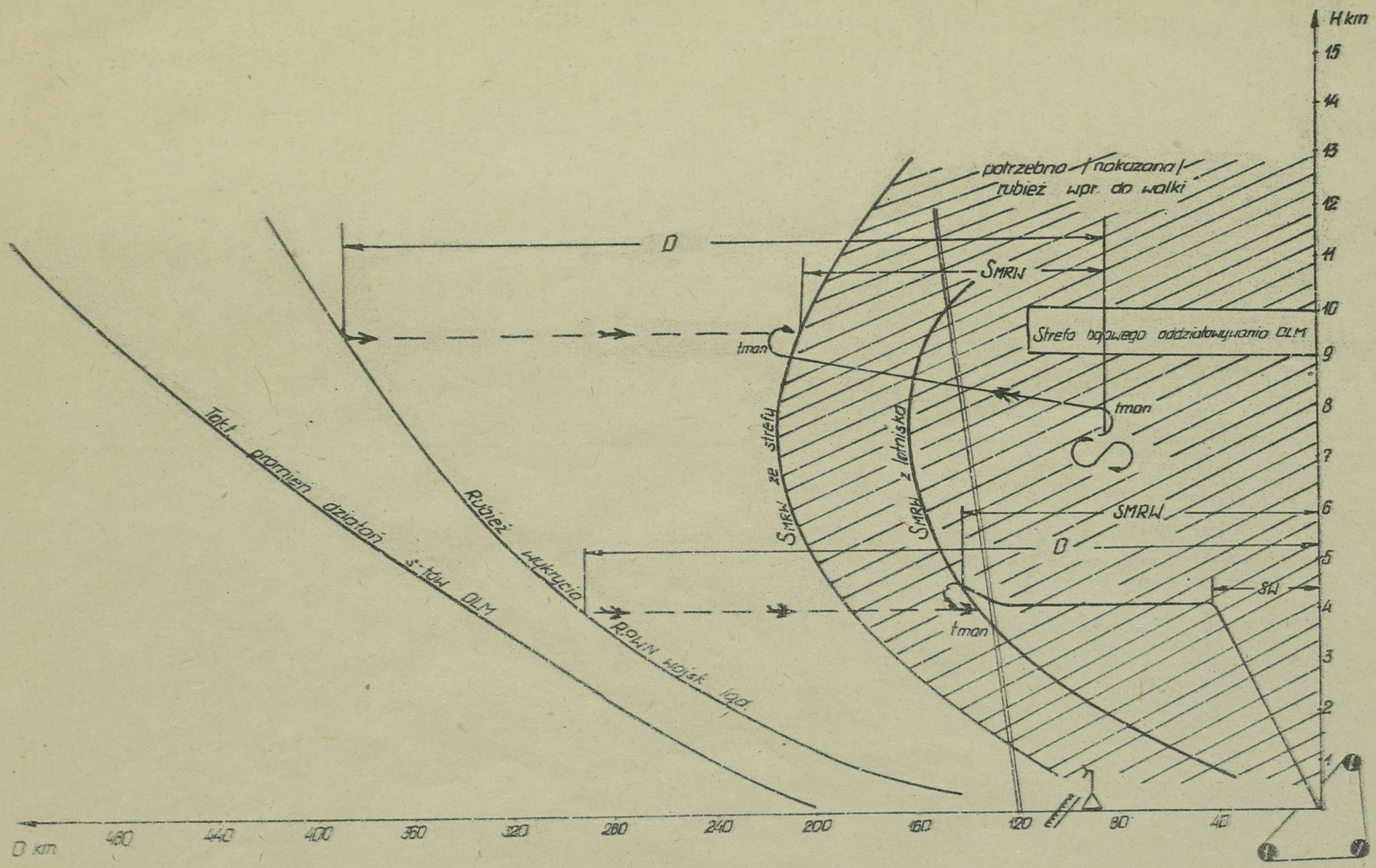
T-1 – tablica działań bojowych LM
T-2 – tablica działań bojowych środków OPL
T-3 – tablica charakterystyki celów
T-4 – tablica aktualnej pogody
T-5 – tablica zadań i limity LM
T-6 – tablica ogólna

Drl – dyżurny ruchu lotniczego

elementy zakreskowane przeznaczone są do dowodzenia LM

Załącznik Nr 6

ZASIĘG BOJOWEGO ODDZIAŁOWYWANIA OLM

„ZATWIERDZAM"
D-CA AL
. . . . . .

Załącznik nr 7

PLAN
DZIAŁAŃ BOJOWYCH
3 DLM na dzień

1 Zadanie bojowe DLM
2 Zagadnienia współdziałania
3 Zagadnienia dowodzenia

4 Stan sił i środków DLM na dzień działań

oddział	samoloty						piloci			
	Lim 5		Mig 21		Razem		I Kl	II Kl	III kl	Razem
	spraw	nie	spraw	nie	spraw	nie				
1 plm										

b) Stan sił i środków brl w DLM i ich możliwości

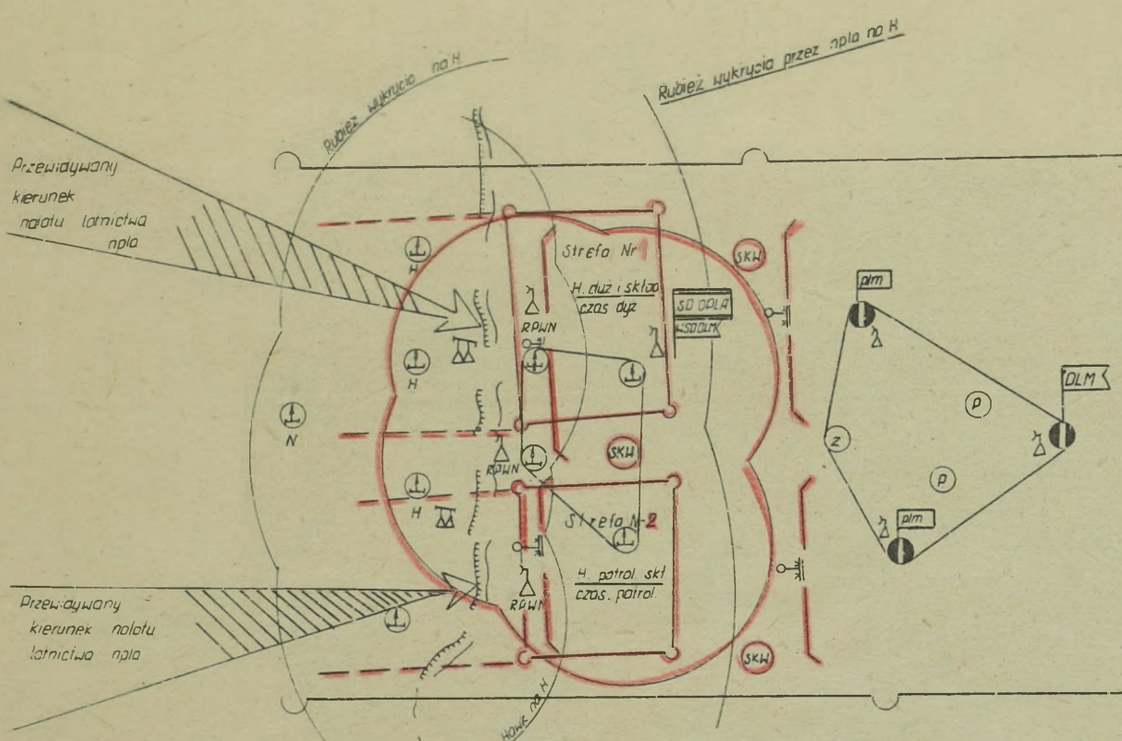
Nr RLP oraz rejon rozwinięcia	Skład RLP	Ilość i wskaźnik	Możliwości w naprowadz

c) Stan sił i środków mat. tech. zabezp. w oddział DLM

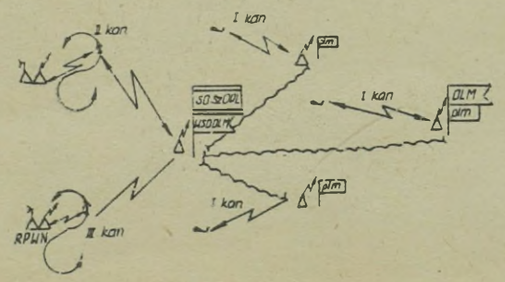
	Paliwo lotnicze				Amunicja lotnicza i inne środki rażenia							UWAGI
	P-2	B-70	B-91		N-37	N-31	NR-23	K-3s	Rs-2u	ośrod	artyl	
1 plm												

5. Podział sił DLM na wykonanie zadania bojowego w dniu

Rodzaj wojsk	Czas działań	Rozwinięcie wojsk i wprowadzenie do bitwy	Prowadzenie działań bojowych	Numer strefy	Uwagi
		7⁰⁰ - 9⁰⁰	9⁰⁰ - 17⁰⁰		
DLM	patrolowanie	4 Lim 5	4 Lim 5 okresowo	1	
	dyżurowanie	4 Lim 5 4 Mig 21	4 Lim 5 4 Mig 21 okresow	2	
	Got. Nr 1	12	12		
	Got. Nr 2	24	12		
	Got. Nr 3	12	24		
1 plm	patrolow	—	—		
	dyżurow	4 Lim 5	4 Mig 21 okresowo	2	
	Got. Nr 1	4			
	Got Nr 2	8	4		
	Got Nr 3	4	8		
2 plm	patrolowanie	4 Lim 5	4 Lim 5 okresowo	1	
	dyżurowanie	—	4 Lim 5		

Plan dowodzenia i łączności DLM

D-ca DLM
/-/ . . . . . .

Załącznik Nr 8

SYSTEM POWIADAMIANIA DLM O ŚNP NIEPRZYJACIELA

